

היינט פאקסבלאט

№ 9 Łódź, Wtorek, 10 stycznia 1933 r. עלפטר יאהרגאנג לאדו, דינסטאג, י"ב טבת תרצ"ג № 9
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71. פערמיטאונער 21, טעל. 224-71. — 224-71.

זאל פילהארמאניע

נארוואווישא 20

היינט, דינסטאג, דעם 10 יאנואר 1933, 9 א זיגער אווענער
גרויסער דיסקוסיע-אווענד איבער'ן פאמיליען-לעבען
דויער צווישן מאן און פרוי
ווער איז גערעכט?

עס וועלען רעדן רעדן די בעריהמטע יודישע שריפטסטעלער:

יואל מאכטבוים **מלך ראויטש**
אהרן צייטלין **רעד. שאול וואגמאן**

איז דער גרויסער דיסקוסיע
וועט איד האנען נעמען א ווארט
יעדער איינער פון עולם

בילדען צו בעקומען ביי דער קאסע פון פילהארמאניע.

1) דער ריטער, דער הערשער און דער דא-וואו; 2) די, פרייע ליבע, מן דער
פרינציפאל און די ליבע פון דער איינפאכער פרוי; 3) ווי זעהט אים די פאמיליע
היינט און ווי אזוי איז דער וואונדער, צו זי זאל אויסוועגן? 4) וואס זאגט דער
דאקטאר צו די היינטיגע פערזענליכע צווישן מאן און פרוי? אויף דער גרעניץ
פון געשלעכטס-פראבלעם און סאציאלען פראבלעם, די בעוועגונג פאר געשלעכטס-
רעפארם און אייראפא און אמעריקא. - פרוי, געוועלשאפט און קומענדיגער וועלט.
קריג. - פרוי-פראגע, יודע-פראגע, צרפטיגער-פראגע. - פאר און נעגטן די מא-
דערנע טענדענצען פון פאמיליען-לעבען. - די אייביגע צוויי און זייער פונקטאמט
צום דריטען. - די סעקונדאנען פון דעם דעל און די דעלעגאטען; 5) פאמאסיפאציע;
6) צי איז מעגליך א אמאל'ס סעקסוענדיגונג צווישן מאן און פרוי? שלום-ווארט.

בוכהאלטערס ווייסען

אז ס'זאלע האנדעלט-ביכער און פיל-דאגערטע סאג-ביכער צו זעהן נירריגע פרייזען
אין א גרויסען אויסוואהל בעזעס אויף דאגער די ספעציעלע ביכער - פאפריס

A. J. OSTROWSKI
55 Łódź, Piotrkowska 55
tel. 203-54.

בעמערקונג: מ'איז שוין אויס דאס פערמיטאונגס-האנדעלס-בוק, בעשעפונג דורכ'ן פונקטלי-
מיניסטעריום פאר פירשערע האנדעלס-און אינדוסטריע-אונטערנעמונגען. פילע נעווע אינפארמאציעס און
וויסנשאפטליכע ווערק פארשטייט מ'זאל זיין.

צו דער חתונה פון ה'
ד"ר י. רעדלום
מיט פרוי **נינא פעטער**
ווינט איך א הארציגען מול-טוב און
א גליקליך צוזאמענלעבען.
נ.ה. זאמליקאווסקי.
201

פאר גאלד, ביזשומעריע
אין לאמבארד-סוויטעס
צאהלס די העכסטע פרייזען
איזידאר פאלקא, פערמיטאונער 7

שאכטעל-מאכער-הארפאראציע
פארדניאווא 4
אכטונג מיטגלידער!
צוליב די איבער-רעגולירטע צייט און די סא-
סעסענדיג אלג. פערזענליכע. וועלכע קומט פאר
ענדע דעם חורף, ווערען אלע מיטגלידער געבעטען
צו ערלעדיגען דעם מיטגלידער-בייטראג.
ווייל מיטגלידער, וועלכע זענען שולדיג מעהר ווי
פאר 3 חרשים, פערלירען דאס רעכט אנטיילצוגעבן
אין דער פערזענליכע.
מיט אכטונג די פערזענליכע.
100

צו דער חתונה פון ה'
ד"ר י. רעדלום מיט פרוי **נינא פעטער**
ווינטען א הארציגען מול-טוב און א גליקליך צוזאמענלעבען
ברוך סלין און א. סויפמאן.

אחרי מחלה כבדה וממושכה נוצ ויאסף אל עמיו אביו היקר,
זקנו, חותנו, אחיו, גיסו, ורדיו, החסיד מחסיד אלכסנדר
נ"ע מרדכי אלי' ובי' שטייט אהרן
ווייניבערג
בשנת שמנים לחיו
ה'ת"ל למנוחת עולמים תהי' היום, בשעה 12, ממנו
גאפיוקאווסקינא 58, השרים בצער עמוק
משפחתו המתאבלת.

XXX זאל פילהארמאניע XXX
מיטוואך, דעם 18 יאנואר 1933
30-יעהריגער יובילעאום-פיייערונג
פון בעריהמטען דיריגענט **ישראל רובין**. ס'נעמען אנטיל
און קאמפאזיטאר ה' **דאדער ר' מאי פאדראבינעק**
דער **גרויסער סיראטא** ליבלינג
(דער צווייטער ראומני), דער חן פון דער שטעטישער שול ר' עזר ווינאנראד, דער
חן פון דער דאדער ווילקער שול ר' משה לייט, דער געווענליכער פארשער פון דער קראקא-
ווער סינאגאג, איצט אין אהל יעקב ה' מאפעל ווי אויך די פערמיטאונגס-פראגע-אונטער-
בא-ווינער, דאדער אויך קאמפאזיטאר פון סינאגאגע, ווילקער און שטאט-שוהל.
מיט אכטונג **מוזיקאלישער האמיטעט.** **XXX**

Bar Rogożyka
11 זשעלאנא 11, טעל. 189-14
זאגט אן א פשוטה טובה
אלע לאדער רעסטאראן-בעזוכער!
עלוב דער גרויסער פרעקטאציע פון די ג' בעזוכער און אונזער ערשטליכע
מנוח רעסטאראן, האבען מיר בעשלאסען פאר ה'יינט אן ווייטער צו
פערמאכטן די פרייזען און עפענען די בעשטע פארשער
מיטאגען פון 4 שפייזען 80 גר.
5 שפייזען 1.25 ז.
מיט געפליגער 1.50 ז.
מיט פיש 2 ז.
א פארציע 50 גר. ווערען 30 גר. פארדע בעדונג
„BAR ROGOŻYKA“
מיט אכטונג
זשעלאנא 11, טעל. 189-14
היינטיג

געכאפט די מערדער

פון דער יודישער פאמיריע ביי רעמבערג

דעם שוידערליכען מארד האבען אויסגעפיהרט באה-גנבים

געכאפט די באמבע-ווארפער אין נהלל

ח' כ"ה, 9. (ט"א טעלעגראפיש) אין רעזולטאט פון א רעוויזיע, וואס איז אדורכגעפיהרט געווארען ביי אביאראבער, זענען ארעסטירט געווארען 20 פערזאן, ביים אראבער האט מען געפונען הער

לופט-קאמוניקאציע

צווישען אייראפא און אמעריקא דורכ'ן נארד-פאל

רייז, 9 (ספ. טעל.)

דאָרט איינגעפֿאָרענט געוואָרען 14 פּראָווינציעס
לופט-פּליי-פּלעצער.
די סאָויעטישע מאַכט אַרבייט איצט איבער
א פּראָיעקט צו אָרגאַניזירען אַ טראַנסאַרקטישע
לופט-פּליי-ליניע, וואָס זאָל פּעראַלייגנען אייראָפּא
מיט אמעריקא דורכ'ן נארד-פאל.

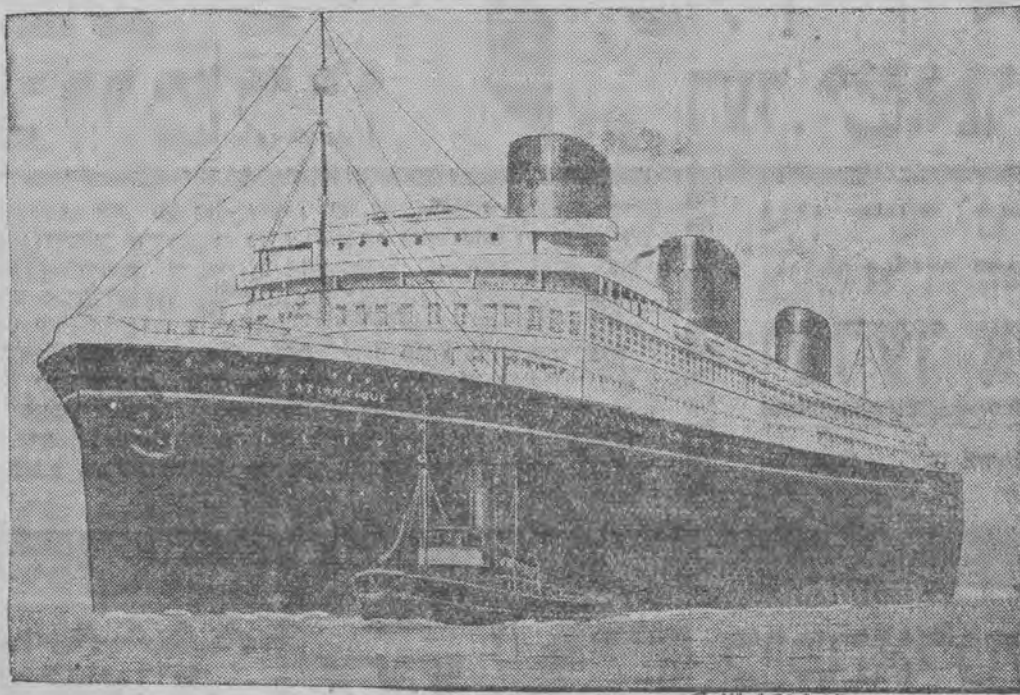
קײַן מאַסקוואַ איז צוריקגעקומען די ספּעציע-
לע לופט-פּליי-עקספּעדיציע, וועלכע האָט פּערענ-
דיגט די אַרבייט פון צוגרייטען אַ לופט-שיף-קאָמו-
ניקאַציע אויף דער לענג פון צפון-סיביר און ביזן
האַלב-אינזל קאַמטשאַטקאַ. דער דאָזיגער שטח
ציהט זיך אויף 10,000 קילאָמעטער און עס זענען

געהילף - סעקרעטאר פון הויך-קאמיסאר - א יוד נעווא אפיציר פון יודישען לעגאט

ירושלים, 9. (ט"א טעלעגראפיש) א גע-
וויסער יודיש דושיקאָפּ (א יוד) איז נאָמינירט
געוואָרען אלס געהילף-סעקרעטאר פון הויך-קא-

מיסאר. דושיקאָפּ איז אַ געוועזענער אָפיציר פון
יודישען לעגאט.

דער רייזער פראנצויזישער דאמפער „אטלאנטיה“

איז אפגעברענט געווארען אינמיטען ים

קופאז נומער 14

צום קאנקורס פאר די לעזער
פון „נייעס פאלקסבליט“

די זוכי-בנורל בעקומען אומזיסטע רייזע
דינה, ערשטקלאסיגע בעשפייזונג און
אריינגאנג אויף אלע אימפרעזעס אויף
דער גראנדיזער ווינטער-מכביה'דע
קיינ זאקאפאנע.

אויספארשונג ארום דעם פלוי- טיגען אנפאל אויף א יודישען פאל אין יאסי

יאסי (ט"א) די רומענישע סטודענטען,
וועלכע זענען ארעסטירט געווארען אין צוזאמען-
האנג מיטן פלויטיגען אנפאל אויף דעם יודישען
פאל אין יאסי, בעת וועלכען 40 יודען זענען פער-
וואנדעט געווארען, זענען נאָכן פעהערען בעפרייט
געווארען דורכן פראקטרא. אין צוזאמענהאנג מיטן
אבערפאל זענען פערבליבען אין ארעסט בלויז 8
יונגער האנדווערקער באַטצאט און אַ גאָרערקאָ-
אָנעשטעלער.

ערב דעם וועלטליכען פינאנץ- קאנגרעס

גענעב, 9. (ספ. טעל.) אויף דער היינטיגער
זיצונג פון דער צוגרייטונגס-קאמיטע צום וועלט-
ליכען פינאנץ-קאנגרעס האט זיך אָנגעהויבן די
גענעראל-דיסקוסיע.

דער ענגלישער דעלעגאט האט אָנגעהויבן אויף
דער בויטווענדיקייט צווישן די פרייען און צו
שליסען א פרישע-אויפגעבויטע די אינטערנאציאנל-
נאלע חובל וואָן אירער סולייבט זיך אָן די וועלט-
ליכע ווירטשאפטליכע קאנסעקענצן. אין דער משוּבָה
האט דער אמעריקאנער דעלעגאט וויליאמס אָנגעפירט
זען, אַז עס זענען נישט דעמאל די ביואציטעט גייט
לען וואָס צילען צו הויפּען די פרייען און האָבן כּעס
געשטעלט, אַז אמעריקע וועט זיך נישט ענטקע ער
שטעלען אין דער פראגע פון אינטערנאציאנאלע
חובל.

די דיסקוסיע האט ביי די פערזאנלעכע אַייז-
געווען דעם איינציקן, אַז צווישען די דעלעגאטען
איז אריינגעטרעטען א געוויסע דערגעגנער'ונג אין
זייערע אַנשיאנאנצן.

געזונד-צושטאנד פון עזריאל הארלעבאך

פערבעסערט זיך

האָמבורג, 9. (ט"א טעלעגראפיש) דער גע-
זונד-צושטאנד פון יודישען זשורנאליסט עזריאל
הארלעבאך, אויף וועמען ס'איז אָנגעפיהרט גע-
וואָרען אַנפאל, פערבעסערט זיך, ער בעקומט צו-
ריק דאָס בעוואוסטניץ.
די פאליציי האט אין צוזאמענהאנג מיט דעם
אַטענטאט, פעהערט איינציג יודישע קאמוניסטען.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
טרייען און אקוסער-קראנקהייטען.
זערווער 11, טעל. 246-09.
נעהמט אָן פון 3-1 און פון 8-5 אָווענד.

DOKTOR
H. WOLKOWSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90.
ספעציאל-אַרצט פאר הויט-און ווענערישע
קראנקהייטען, מענער-שוועכע, אלע ארט
אַנאָמאַליען, עלעקטראַפּערעפּיע, בעהאנדלונג
מיט קוואַרץ-שטראַלען.
נעהמט אָן פון 2-8 און פון 9-5 אָווענד.
בעזונדער וואַרעט-ציימער פאר טרייען.

רעשימען
לאדן נאוואמיעסקא 5
פראנט, 2-טער שטאק
פערשידענע קאמאנדאנעס
ביליעט, טאמאשאווער און לאדער
אויף אנציגער און פאלטענס
ווי אויך די מאדערנסע דאָמלע-
שטאפּען אויף פאלטענס און קאסטימען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערצייגט איהן, ביי
SZCZESLIWY
נערנשט נאך
אין פראנט, 11 שטאק

Dr. med. **J. SCHORR**
IWNICZ פון
ספּעציאַליסט
פאר הארץ און סלעראזא-קראנקהייטן
וואוינט ערצט אין לאדו
גראנסקא 11, טעל. 226-85
נעהמט אָן טעגליך פון 6-4 נאָכמיטאָג

אויגען-קליניק
מיט שטענדיגע בעמלען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעל. 221-72
נעהמט אָן שטענדיגע אויגען-קראנקע (צוועק אַפּע-
ראַציע א.ד.וו.), ווי אויך אמבליאָפּטאָפּיעס פון 1-9
און פון 4 ביז 7.30 אָווענד.

Dr. med.
H. Hammer
ספעציאַל-אַרצט פאר אַקוטעריע און טרייען-קראנקע,
צוריקגעקעהרט.
PIŁSUDSKIEGO 38, tel. 128-39.

Dr. **Z. RAKOWSKI**
ספעציאַליסט פאר
אירען, נאָז, העלן און לונגען-קראנקהייטען
11 ליסמאפאד 9 (קאנסטאנטינעווער)
טעל. 127-81
שפּעציעלע טיפּען פון 12-2 און פון 7-5
נעהמט אויך אָן אין לעמבערג-ווערשער 17 פון 11-2
אין כּעלמי פון 9-8 פרייה.

לעמבערג, 9. (טעלעגראפיש)
ווי בעקאנט, איז אין דאָרף קלאדנא נישט
היינט פון לעמבערג דערמאָרדעט געוואָרען די יו-
דישע סאמיליע פערל, זיין פרוי, ויין 12-יעהריג
יונגעל און אַ צעהלעכער, נעכטען זענען ארעסטירט
געוואָרען די מערדער. דאָס זענען 2 קריסטליכע
באַהאָפּערייטער, וועלכע האָבען לעצטענס אויסגע-
פיהרט גנבות אויף דער דאָרטיגער באָהן און אַווי-
ווי די סאמיליע פערל האָט געוואוסט וועגען די
דאָזיגע גנבות, האָבען די 2 מערדער דערמאָרדעט
די סאמיליע פערל אויס מווא, אַז די דערמאָרדעטע
זאָלען נישט אויסגעבען דער פאליציי וועגען די
גנבות פון די מערדער.

דערמאָרדעט און בערויבט א יודע

לעמבערג, 9. (טעלעגראפיש)
אין דאָרף קאמארושין, נעבען וועלכאווא,
זענען רויבער אריין צום דאָרטיגען יודישען איי-
וואוינער שמעון וואָף איהם דערמאָרדעט מיט אַ
האַק, צוגעהויבט אַ גרויסע סומע געלט און א סך
פחולות און זענען ענטלאָפּען. ביז איצט האָט מען
די מערדער נישט געכאַפט.

האַמבורג און קליין-
קניס-מאטאמער
ארארט
מיסטר. אַנשיאנאנצן
משה פראדערוואן.
אלע 1-טער מאָר 2.

היינט, דינסטאג, 9.45 אָוונט
גרויסע הנחה-פארשטעל.
פון 49 גר. ביז 2 זל.
אנ'אקס
פאראגראש
רעווי אין 2 טיילן, 16 בילדער.
מוזיק-קאמפאזיטור דורך ביינגעלמאן.
דעקאָרעטיווע און קאנסטרוקטיווע א.הענרליכער
קניסמאטרישער מאָנא-קוואַרטעט
בילעט צו בעקומען אין קאסע פון מעסער.

Dr. Wajnberg
ספּעציאַל-אַרצט פאר אַקוטע-קראנקהייטען
ציעל-גאס 11, טעל. 126-02
נעהמט אָן פון 9-10 פרייה, 3-4 און 8-9 אָווענד

בעהאנטמאכונג.
מיר כאָטען בעקאנט אלע גרויביגע פון דער מירמע
ש. ז. דאוידאוויטש
פילסודסקי (ווסכאדניא) 4
אין אייערע אייגענע אינטערעסע צו קומען היינט
דינסטאג, דעם 10 יענוואר 1938, 7 אָווענד און
קאָלאָמא-הענדלער-פראקט, שוועדישעס 20 כּרי-
סטאָנעמען געמיינעס שריט.
אַ גרופּע גלויביגע.

Dr. HELLER
ספּעציאַליסט פאר הויט, ווענערישע
קראנקהייטען און מענער-שוועכע
האט זיך איבערגעצויגען אויף
טראָגוטא 8, טעל. 179-89
נעהמט אָן פון 8 ביז 11 פרייה און פון 8-4 אָווענד
פאר טרייען אַ ספּעציאַלער ווערע-זאָל.
פאר אונבעמיטלעכע לעמבערג-פרייען

Dr. med. **H. SZUMACHER**
הויט און ווענערישע קראנקהייטען
פיעטריקאווער 56, טעל. 148-62
נעהמט אָן טעגליך פון 4-11/2 גימ און 9-6 אָו-
ווענד און אַנדערע חולות פון 10 ביז 1 בייטאָג

היינט און פאלגענדע טעג! — גרויסע רעוועלאציאנע-פרעמיערען
"ד"ר פראנקענשטיין"
אינטערעסאנטער פילם פון פרימיטיווען לעבען און די זיטען פון די איינוואוינער פון ניי-פאליניע.
פאפולערע פרייען פון די פלעצער. הנחה-בילעטען גילטיג אָהן בערגענאנצן. דער זאָל איז שטאַרק בעהייצט
פאנסען 3.40, 6.20, 9.10 אָווענד. פאפולערע פרייען פון די פלעצער. הנחה-בילעטען גילטיג אָהן בערגענאנצן. דער זאָל איז שטאַרק בעהייצט
אויף 1-טען סעקס: בעלשקאן - 0.49, פארטער 75 גר.

אונזר היינטיגער שפאניע

גאנצע-האמפע צווישן פאליציי און עקסטרעמיסטיזם. — טייטש און פערזאנלעכע. — געפונען באמ-
בעס און הארמאט. — נישטערונגען אטענטאטן. — אפגעשטעלט די גאנצע-בעוועגונג אין בארצעלאנא

עולם קיין ארץ-ישראל

ווארשא, 9. (טעלעפאניש) נעכטען זענען דא
רויסגעפארען קיין פאלעסטינא 100 עלים. ווייניג
פריה פארען צווישן נאך 100 עלים קיין פאל-
לעסטינא.

פלענאר-זיצונג פון סיים

אין דער סומענדינער וואך

ווארשא, 9. (טעלעפאניש פון אומבא-
רעכענענדיג) אין דער קאמיוניסטישער וואך וועט פא-
קומען א פלענאר-זיצונג פון סיים נאך די וואקאציעס

זלאנא-הינא-טעאמער

26 זענען 26

היינט און פאלג. טעג!

דער שטענדיגער וועלט-פילם א. נאמען

לופטשיף 3 L.A.

אויסערנעווענליכע דראמא

פון הערדישקייט און ליבע.

אין די היינט-ראטן

Jack Holt, Fay Wray

אויסערן פראגראם: זלאנא-טעאמער

אנהייב פון די סעסיעס סענאט 4 נאכמיטאג

שבת פון 12 און 12 יאנואר 1933

3 טראגישע זעלבסטמארדען

אין ווארשא

ווארשא, 9. (טעלעפאניש) נעכטען זענען אין
ווארשא פארגעקומען 3 טראגישע יידישע זעלבסט-
מארדען. אויף אגראדאוו 8 האט זיך פערשטמט מיט
גאנצן דער סוחר ישראל שפיגער, מיט וואס איהם
געפונען א טייטשן די סיבה פון זעלבסטמארד איז
די שלעכטע מאטעריעלע לאגע.

אויף באגא 3 האט זיך אפגעשטעלט דער
ווארשא פארגעקומען 3 טראגישע יידישע זעלבסט-
מארדען. אויף אגראדאוו 8 האט זיך פערשטמט מיט
גאנצן דער סוחר ישראל שפיגער, מיט וואס איהם
געפונען א טייטשן די סיבה פון זעלבסטמארד איז
די שלעכטע מאטעריעלע לאגע.

ווינער אוניווערזיטעט ווערט

צוריק געעפנט

פלאז פון שאפען אנאקאדעמישע לעגיאן צו וינער די רוח

ווינער, 9. (יט"א טעלעפאניש) מארגען ע-
פענט זיך דער ווינער אוניווערזיטעט. די יידישע בע-
פעלערונג האט נישט קיין צווייטע צו דעם פלאן פון
רעקטאר, וועלכען איינשטעלען די רוח דורך שאפען

דייטש-מארד-העצע אין ראסטענבורג

האנפערטען צווישן האנצלער

שלייכער און געו. האנצלער

פאפעי

מען ארבייט נישט פונאנדערצולאזן

דעם רייכטאמט

ווארשא, 9. (טעל. היינט) אין פארגע-
מען א קאמיוניסטישער צווישן געוועזענע קאנצלע-
פאן פאפעי מיט קאנצלער שליכער. דאס געשע-
הען ביידע מלוכה-מענער האט געטראגען א
פערטויליכען קאראקטער.

דער אפציעלער קאמיוניקאט שטעלט פעסט,
אז בעת'ן געשפער האט זיך איינגעוויזן, אז
ס'זענען נישט בערגיגע די יידישע, און ס'זענען
פערטען שאפען חלוקה דעות צווישן ביידע מלוכה-
מענער.

אין די פאליטישע קרייזען גיט מען צו דער
דאזיקער קאמיוניסטישער צווישן געוועזענע קאנצלע-
האלט, אז אין רעזולטאט וועט די דאזיקע קאמיוניסטישע
דעציזיען איבער די בעציהונגען צווישן די היי-
לעכטע און דער דייטשער רעגירונג, אזוי, אז
די פאליטישע לאגע אין דייטשלאנד וועט צוליב איהם
אנגעהמען א נייע ווענדונג.

דער קאמיוניסטישער צווישן פאפעי און היטלער
און די אונטער-האנדלונגען צווישן שליכער און
שטראסער דאפערן איינשווייזן א מעגליכקייט גאנץ
צומידען פונאנדערצולאזן דעם רייכטאמט.

ראדיא-פראגראם

דייטשטאן, ד. 10 יאנואר 1933

11.40 פרעסע-איבערזיכט. 11.50 מעטעא-
לאגישער קאמיוניקאט פאר לויט-פליעהר. 11.58
צייט-סיגנאל. 12.05 טאג-פראגראם. 12.10 גראמ-
פאן. 1.20 מעטעא-לאגישער קאמיוניקאט. 3.10
עקספארט-קאמיוניקאט. 3.15 ווירטשאפטליכער קאמיו-
ניקאט. 3.25 פארגעוונען. 3.50 גראמפאן. 4.25
פארגעוונען פאר לעהרער. 4.40 רעפערט. 5.00
סימפ. קאנצערט. 6.00 לייכטע מוזיק. 7.00 פער-
שידונגעס. 7.20 קאמיוניקאט פון דער לאדזער האט-
דעס. קאמער. 7.30 פערזענלעך. 7.45 רעדא-
פערסע. 8.00 קאנצערט. ספארט, ראדיא-פערסע.
10 ליטערארישע פערסענלעכע. 10.15 טאג-מו-
זיק. 10.55 מעטעא-לאגישער און פאליציי-קאמיו-
ניקאט. 11.00 טאג-מוזיק.

אויסלאנד

6.30 מאקחא-סימפ. קאנצערט. 8 בראטיס-
לאו-סימפ. קאנצערט. 8 בוקארעשט-סימפ. קאנ-
צערט. 8.05 ווינער-סימפ. קאנצערט. 8.80 מי-
לענד-אפערעטקע. די רויז פון סטאמבול. 9
דאנערס-סימפ. קאנצערט. 9.30 שטראסער-
אפערט.

ארייטעלאזע-שטיצע זאל רעדוצירט ווערען מיט 20 פראצ.

אפיצירען-שכירות זאל רעדוצירט ווערען מיט 12 פראצ.

ווארשא, 9. (טעלעפאניש)
אויף דער נעכטיגער זיצונג פון מיניסטער-
רעט, אונטערן פארויז פון פרעמיער פריסטער, איז
נעמיהרע נעווארען א דיקטאטע איבער דער פראצע-
ווענען רעדוצירען דעם בירודשעט.

אין די רעגירונג קרייזען ווערט פראקטיקטירט
צו רעדוצירען די שכירות פון די אפיצירען מיט

12 פראצענט און די שטיצע פאר ארייטעלאזע
מיט 20 פראצענט. מען שמועסט, אין די פאלי-
טישע קרייזען, אז די דאזיקע דעציזיע זאל זיין
פריי אין קראפט פון 1 פעברואר, קיין פונטלי-
טיגען בעשלוס איז ווענען די דאזיקע ענינים נעכ-
טען נישט אנגענומען געווארען.

דער ציוניסטישער שטאנד-געדיכט

(האמוניקאט פון צענטראל-האמיטעט פון ברית הצה"ר אין פוילן)

די סיסטעמאטישע העק-קאמפאניז, וואס ווערט
אין משך פון חרשים אומאויסגעהויליך געפיהרט נע-
גען רעוויזיאנזם, אלס אדאמאטישע טייל פון דער
ציוניסטישער וועלט-בעוועגונג, דורך דער ציוני-
סטישער עקזעקוטיוו און איהר בעצאמטע-טום,
האט דערצווישן איהר קולומאציאנאליסטישע, און
דעם פסקידין פון דעם ציוניסטישן ערשטער-
ריכט, וואס איז ארויסגעטראגען געווארען דעם 5-
טען ד. ח. און בערלין, דער פסקידין איז: אפער-
טעלען אין זיין טעטיגקייט דעם רעוויזיאנאליסטישן
זאגער-פערבאנד, וועלכער איז אנגעקומען געווארען
דורך דעם ציוניסטישן אקאדעמאטישע און דין
לעצטער סטעיז אין אויגוסט 1932 און פארגע-
שלאגען דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו אינגאנצען
אויסצולעזען דעם זאגער-פערבאנד אלס אפער-
טעלען פון דער פסקידין (פערזענלעך, דאס איבער-
טראגען פון רעוויזיאנאליסטישן עקזעקוטיוו-קאמיוני-
טעט, רעוויזיאנאליסטישע פאליטישע ביורא און א"י)
באזירען וואס נישט אויף קאנפירעט, שוין איז זי-
נען דורכגעפיהרטע מעשים פון זאגער-פערבאנד,
נאר אויף איינזייטיג ארויסגעשטישטע כוונות און בע-
שלוסען וואס די רעוויזיאנאליסטישע פאליטישע-
מיר האלטען די אלע בעשלוסען פאר פאראייניגט-
ציוניסטישע און זענען איבערצייגט, אז זיי זענען
די בלוטיגסטע אינטערעסען פון דער ציוניסטישער
בעוועגונג, אפער אפילו אונזערע פערזענלעכע געד-
נער האבען נישט קיין שום גרונט און קיין שום
רעכט צו משפטן און פערשטען פאר בעשלוסען,
וועלכע זענען נאך נישט פערזאנלעכע געווארען
אין מעשים.

דאס איז געווען נישט קיין געריכט, נאר א
שטאנד-געריכט, א יוסטיץ-אפאליציי. דער עיקר איז
געווען וואס שטעלען און פאר יעדען פרייז פאר
צו ווערען פון דער אומבעקענטער רעוויזיאנאליסטי-
שער אפאליציע, פראקטיש האט דער דאזיקער פסק-
דין קיין שום משמעותיגע בעדייטונג. דער רעוויז-
יאניסטישער זאגער-פערבאנד עקזיסטירט בלויז עס
ליכע חרשים. די רעוויזיאנאליסטישע בעוועגונג צו-
מיט און ווירקט אפער אין ציוניזם גאנצע זענען
יאהר און האט שטענדיג געפונען ארגאניזאציעלע
פארמען, וואס האבען איהר מעגליך געמאכט צו
קאנצענטרירען איהר ויך צענדליגער טויזנטער אי-
בערגעגעבענע הערצליכע ציוניסטען און צו ווערען די
צווייטע לוחם איהר צוהאל, פראקטיש אפטיין צו-
ווערען.

1) די ציוניסטישע עקזעקוטיוו, וואס
האט אלליין אין פעברואר 1930 אפגען מודה
געווען, אז זי האט אפגעשטעלט איהרע אללי-
טישע פערזאנלעכע דער געמישטער יידיש-
ציוניסטישער אפער און האט איהר דעם
סווייזען נאמען צו איינצונעמען א פראצעס
געגען דעם שטענדיגן טייל פון דער ציו-
ניסטישער מחנה, דאס איז אבאומגעלונגענער
פרייז אפגעווערען פון ויך דעם געדעכטען
צאָרן פון די ציוניסטישע מאַסען, צוליב איהרע
פאליטישע און ווירטשאפטליכע מלכות.

2) דאס ציוניסטישע ערשט-געריכט, וועל-
כעס האט זיך אפגעשטעלט צו דער מדרגה פון
א געהאָרענע אונטער-האנדלונגען אין די הענט
פון דער דאזיקער פאליטישער אינטעליגענצ פון
יענע פארטייען, וואס שטייען היינטער דער ציו-
ניסטישער עקזעקוטיוו.

דער ווער האט פון ברית הצה"ר
אין פוילען.

פאליציי-פערפעקטורען א. ד. גל.
פאריז, 9. (טעל. פון מאריד איז מען
מורע, די לאגע און קאמאנאטיז איז זיך ערשט-
די גאנצע-בעוועגונג אין בארצעלאנא איז אפער-
שטעלט געווארען, אויף די הויפט-מאסען האט מען
אונטערגעשטעלט מיליטער מיט מאַשין-געווער, אין
די גאנצע-קאמפאניז זענען געפאלען 9 טויטע.
דאס שפאנישע אינער-מיניסטעריום זאגט זיך
אפ צו געבען אינאדאמאציעס ווענען דער לאגע אין

ווי די אויספארשונג האט פערשטעלט, הא-
בען די עקסטרעמיסטען געפלאנט אויסצופיהרען א
אטענטאט אויפ'ן פרעזעס פון טריבונאל און וויי-
צווייליגער-טאג פון דער פראווינץ.
אין בארצעלאנא האט מען אויך פערזאנלעכע
א לאסט-אויטא מיט א גרונטען טראנספארט פאר-
בעס.

כמעט אויף אלע וויכטיגע ערטער פון דער
שטאט, האבען די עקסטרעמיסטען אונטערגע-
באמבעט.

צווישן די ארעסטירטע געפינען זיך צוויי
ארייטעלאזע, ביי וועלכע פאליציי האט געפונען
גרעסערע געלדס-סומען. פערזאנלעכע צוליב דעם א חשד,
אז די עקסטרעמיסטישע בעוועגונג וועט געשטימט
דורך שפאנישע מאַנארכיסטען.

אין דער נאָמענט פון מאַריד, האבען אין
אונזער א גרופע עקסטרעמיסטען געוואלט גע-
מיט שטורם דעם מיליטערישן מאַגאזין.

פאליציי האט בעצייטעט צווייבען די אג-
פאלער און ארעסטירט 7 פערזאנן.
אין צוואנציג-האנד דערמיט, האט דאס איבער-
מיניסטעריום ארויסגעגעבען א בעפעל צו פער-
שטארקען די וואכען ביי די מיליטערישע מאַגאזין.

ב פ ר ל י , (יט"א) פון ראסטענבורג (מזרח-
עריסען) טיילט מען מיט, דער פליישר פאפ און
ארעסטירט נעווארען אונטערן חשד, דאס ער האט
צוויי מאל אונטערגעצינדען דאס הויז פון א גע-
וויסען האפקע און האט ערמארדעט זיין 8-יאהר-
זען נאה פאט. דאס יונגע איז געשונען געווארען
אויפ'ן פערל מיט אן איבערגעשטענעם האלדן. די
גאנצע סאציאליסטישע פרייסישע צייטונג האט
נליך אויסגענומען דעם פאל, פרי צו פיהרען א
וויילע העצע ווענען א ריטואל-מארד אין ראסטע-
נבורג, אין צוואנציג-האנד מיט'ן מאַרד איז ארעס-
טירט געווארען א גייסטיק קראנקער יידישער הונד
לער, וועמעס צוליב איז אפער גלייך דערווייזן בע-
ווארען. דער צענטראל-פערזאנלעכע האט נעמאכט אלע
בעציהונגען, כדי אויסצוקלערען דעם ענין און
פערזעהען די בעפעלקערונג. שוין דאמאסט איז
געווען פערזאנלעכע, אז פאר דער ערמארדונג פון יונ-
גען האפקע איז דאס הויז פון זיינע עלטערן 2
מאל אונטערגעצינדען געווארען און שוין נאכן
מארד דעם 10טן דעצעמבער 1932. האט דאס
הויז געברענט צו דריטן מאל. אין ראסטענבורג
האט מען דערצעהלט, דאס דער יונגער האפקע
האט זיך צאמל אויסגעזעט, דאס ער ווייט, ווער
עס ציגט אונטער זייער הויז. ווי מען רעכענט,
האט דער אונטערגעצינדער ערמארדעט דעם יונגען
האפקע, כדי ער זאל נישט קענען פערטען זיין
נעקיימיס.

יאפאניש-כינעזישע

מלחמה

פאנגדא, 9. (טעל.)

נעפצו שאנכאי האט זיך ענטוויקעלט א ניי-
ער קאמף צווישן יאפאנער און כינעזער. לויט
יאפאנישע ריפאָרט האבען די כינעזער געהאט ברעה
דורך אנהערפאל אפגענומען ביי די יאפאנער
שאנכאי. דאס יאפאנישע מיליטער האט אפער
אנגעהויבען א פייער פון מאַשין-ביקסען און צו
שטערט די כינעזישע פלעצער. יאפאנישע אפער-
לאנען האבען באמבארירט די כינעזישע פא-
זיציעס.

די יאפאנער זענען פאר, פארקוב אונטערגע-
נעהמען א רייע מיליטערישע אפערציעס אין דער
פראווינץ דושהוא, צוליב דער נויטונדעריגקייט
צו שיצען די אינפערעסען פון מאנדזשוריע.

א אינטעליגענטער
ינגערמאן

40 יאהר אלט, און 6-
מיליע מיט א שטער-
האנדרשיפט וואס בעשע-
סינען צו וואס עס זאל
נישט זיין פאר א קליינעם
געזאמל. נעפל, אפערטען
צו ריכטען אין ערמי-
אונטער דיטערע. L.P.

דאמטאר
פראטמא

אינעוועניע קאמיוניסטישען
וואלשטאנאס 3
טעל. 110-22
נעהמען און פון 12-10
און 6-3 נאכט.

ער איז אפער שוואך אז אונמעכטיג

ד' פאקטישע מאכט איז דייטשלאנד ליגט גענצליך איז די הענד פון שלייכער?

נישט מערקויפען פאר א טאג לינען אונזער רעכט אויף איבערצוגעהמען די גאנצע פערמיטאראלייכ. קייט פארן גורל פון אונזער לאנד. איך האב צום קעמפט און וועל איין ווייטער קעמפען ביי נאם רעפאטען אטעם. אז אונזערע קאמפראמיסן זאלען גישט צושטאנד קומען. און אין דאזיגען קאמף וועל איך האבען מיליאנען אייבערצוגעבע אנהענגער איינפאלענדיג אפצוהאלטען, וועלכע האבען נישט דער- פאר געליטען און נעמען, ביי די וויכטיגסטע און גרעסטע ענינים פון דעם דייטשען פאלק זאלען פערקויפט ווערען פאר עטליכע אריינע-מיטלע. וישע פארטשטעלען, ווייל ווען אונזערע צוגעגער- וועלן (איינברענגענדיג) מאכען אונז פארליראנען זיך צו בעטייליגען אין דער רעגירונג, איז דאס נישט מיטן ציל, אונז ביסלעכעווייז אייבערצוגעבען צו מאכט, נאר ביי אונזערענדיק צו מאכען, אז מיר זאלען ווען עס איז איבערגעהמען די מאכט.

אין אט די אלע פרואן, וועלכע היטלער
האט דא נישט געזאגט, איז צו זעהן א היילען
זיך צו געדעכטעטיגען. דער צווייטער, און דריטער
זיך פערשטעלען דעם אייגענעם אפאָרטיגונג און
דער פארטיק און און ס'איז אלע פארשונג דורך אונ-
זאמאל אויף אפאָרטיגן, שלייכער'ן און הינדענברג'ן.
דער אפאָרטיג אויף שלייכער'ן וועט אבער נישט
אָנען פארברעהאטען דעם אימפּערעטאר, און היטלער
האט מיט איהם געפיהרט היינטערקייטן-אונטער-
האנדלונגען און צו היטלער האט זיך אין די אונ-
טער-האנדלונגען אויפגעפיהרט נישט ווי א ליב, וואס
אין זיכע און זיין קראפט, נאר ווי א פאליטישער
מבין. וואס פאר א זיך איז נישט ער פאפולער.

וועלט.
אין א מלוכה, שרייבט היטלער, וואו עס
געמינען זיך זעקס מיליאן קאמוניסטען, זיבצן און
א האלב מיליאן סאציאליסטען און זעקס מיליאן
געשענען, וואס זענען אנגעשטעקט מיט פאציפישם,
אין בעסער גישט און רעדען וועגן גלייכפערע-
טיגונג און וועגן צוגאב פון וואפענאג.
דער פערדיננט פון די נאציאנאליסטישע
טען בעשטעהט טאקע דערין, וואס מיר צווינגען
די קאמוניסטען צו עלטענען די קארטען, מיר צוויי-
טען צו שטעלן צוויי לעזערען אויף מירע וויסען
פון דער באריקאדע. פאפאן האט באגרייט געטון
צו ליגערען די גוים פון דער בעפעיקערונג,
שלייכער'ן וועט דאס זיכער גישט געליינען.
ווייטער געהט היטלער אויפער צו פערטי-
דיגט זיך אריין

אין ווייס וואס עס טראכטען מינע געגנער.
זיי האבען געוואלט צווינגען אונזער פארטיי, זי
צו זיך בעטלייגען אין דער קעגנרונג, צו נעהמען
אזוי איהרע פליצצעס די פערמאנוטארזאציקייט,
נישט אונזער איהר: ערלעבטעסענדיג דעציירערן,
אזוי אזא אופן האט מען געפרובט אונז קאמפארט-
מיטערען, געבענדיג אונז א'נאטיסל אין דער רע-
גירונג, מאכענדיג אונז פערמאנוטארזאציק פאר דער
טעטיגקייט פון אנדערע, אבער די דאזיגע שטארקע
רעזיצע האט זיך נישט איינגענומען. זיי ווייס, אז
פארארפענדיג די פארשטאנדען, וועלכע זענען מיר
געמאכט געווארען אין פערשידענע צייטען, האב
אנקאמט די שווערעסען און פערמאנוטארזאציקסע
זונשטערענדיג און מיינע פערט.

די אלגעמיינע מיטגלידער, אין ווערדער שט
האבען זיך געפונען צום אנהויב פון נייעם יאהר
די פאליטישע פארטייען אין דייטשלאנד אין די
רעגירונג פון גענעראל שליכער, דערוועגט נישט
קען שום הילף און נישט אין די פארטיי-שטעלען.
נישט אין דער רעגירונג גוט. אלע גייען זיך אפ
א דין וחסדון פון דעם מצב. אין וועלכען דאס
לאנד געפינט זיך. דער מצב זאגט נישט אן קיין
שום גוטעס. אלע רעכענען אויף דער וועלט-קא-
ניגאטור. מיינענדיג אז מען וועט קאנען צע-
שפרייטן. עפעס געוויינלעך פון קאנסטיטוציונעלע
פראנקרייך און אמעריקע. אויף דער מעגליכקייט,
פון די מיטגלידער אין אנדערע לענדער וועט זיך
עפערערען.

די האַמאָננען, וועלכע מען האָט ביז איצט
געלעבט אויף די פאָליטישע הישוי-מאכערס, זענען
אין דייטשלאַנד אַנגעוואַנדען געפאלען. צום פּר
טצע האָט זיך דאָס אָפּגעוואָפּן אויף דער הייז
פּערזענלעכער צוואַנגונג, און וועלכער דער אַ-מא-
מענט האָט פאָליטישער זאָכערסטווע האָט וואָן דער
ערשטער ריכט אָן געפאלטס ווער אַ וויכטיגער אַר-
בעיטער האָט אויפֿהויבן די היטלער'ס צו
זינגענע זאָגט קלאָר עדה, און דער שטאָרף צו
איהם איז געוואָרענ געפאלען. היטלער געזאָגט,
וואָס אַנ'אמת, שטארקע איסידורקען און וועלכער,
זאָגער קיין שום קאָנקרעטע זאָך ווענען זינגע אַי-
גענע פלעצער קאָן נישט זאָגען. דער הייבט אָן
מאָן דער פּעסעטטעלונג, אַז די ברוזשנאָזע אַפּ-
טיקער און מיינסטארען האָבען נישט די מיינסטעס
היינאָג ווענען דער שטאָרף וואָס דראַהט דער

קלידזש — דער גרויסער שווייגער

דער פערשטארבענער געו. פרעזידענט פון די פעראייניגטע שטאטעס איז געווען איינער פון
די רעטועזעהאפסטע פאליטיקער פון אונזער צייט

צו זיך די זשורנאליסטען אין האַט יעדען גענומען
א בילעטען.

די - מארוואס? האבן גענומען מרענען די
זשורנאליסטן, אפשר וועט איהר אזוי זאגן וועגן
דעם א פאר ווערטער?
- איך בעדוינער, מיינט הערן, האט גע-
שטעמט קליידש, ציילענדיג יעדעס ווארט, אבער
איך האב ווירקליך נישט וואס צוגעבען צו די
דאזיגע ווערטער.

ווען קלידזש איז שוין מעהר נישט געווען
פרעזידענט, האט זיך אין ניו יארק העראלד
ווייזן א קלידזש-זייט. דער שוויינענדער
האט איז דער גרויסער צייטונג געשריבען קורצע
ארטיקלעך, אין וועלכע ער האט שניקט וואו גע-
וואוינען פארעם ווארט זינס ווי פריהער, ווען ער
איז געווען פרעזידענט. שפעטער האט אויך דאס
אויסגעהערט. קלידזש האט זיך אינגאנצען פער-
זונקען אין שוויינען.

צי דערמאנער האָט ער נישט געהאַט קיין
 שוואַמ? אָדער? אָדער? אָדער? אָדער? אָדער?
 ער איז געווען דער איינציגער אַמעריקאַנער מיט
 אַ גאַנצן וואָס איז נישט געקאָנט געוואָרן מיט
 שמוץ דורך דער געגרינדער פּרעסע. קיינער
 האָט וועגן איהם נישט געזאָגט קיין שלעכט
 וואָרט. מעגליך, אָדער מיט דער צייט וועט מען ווע-
 גען דאָזיגען רעטורנעלע אַפּעליציען פּאַנעלן וויסן
 עפּעס מער.

טור זיינער. ער האט גערנער געוואוינט אין זיין
אייגענעם הויז אין פלימט איידער אין פרעזידענ-
טען-הויז אין דעם וויסען פאלעי. און הנם דאס
קליינע הויז אין פלימט איז געווען גיטע מעהר
ווי דאס הויז פון א דארמיטשען גאטפרייט, האט זיך
קליידט דא געפיהלט בליקליכער איידער אומ-
טום. דאס איז דעם אייגענעם צענטע געזונט וועל-
טעל האט ער זיך געפיהלט פיל בעסער איידער
וואו עס איז אין דער גרויסער וועלט.

קלידוֹת האָט געהאַט דאָס רעדן, זיינע
דיג ווייזט פּרעזירענט און שפּעטער פּרעזידענט, איז
ער כמעט נישט אויפגעטראָטן עפעסליך, ער
איז געווען אַ שלעכטער רעדנער, ער איז געווען
אין גענצער רעדנער פאַר הויכערן אפילו וועלכער
צייכענט זיך אויך נישט אַזויס מיט קיין אראטארי-
שע גענויס.

קלידוֹש פֿלעגט קינמאָל נישט אױנפֿוהמען
די פרעסע אין ווייסען הױז, און האָט זיך בעזונ-
גענט מיט שריטטליכע קריצע בילדעניס, זיין אָפֿ-
זאָג זיך צו באַדאָטירן זיין בעריהמט ווערטעל
„איך מױלװ נישט קיין פערלענג צו באַלאַטירן
זיך אױפֿן קאָסט פֿון פרעזידענט אין יאָהר 1928”
— האָט ער דיקטירט זיין סעקרעטאַר, עס זענען
געווען צוגעברייט קליינע בילדעטענס, אױף וועלכע
עס איז געווען אױפגעשריבען אָם די פֿראַגע, ווען
דאָס איז געווען פערטיג, האָט ער געהייסען רופֿען

פאר דער צייט, וואס ער איז געווען חרש.
 זייענעט מין אַמעריקא. האט דער פערסטער אַרבעטער
 קאלווין קליידש זיך ערוואָרבען דעם נאָמען מין
 איינעם פון די רייכסטע מענטשן אין די פאראייניגטע
 נאציאנעס שטאַטן און פאַרשטעלט מין געווען לעבנדיג
 אַ רעסענסי פאַרוואַס ער האָט זיך אָפּגעוואָלט צו
 צווייטן מאל פאַרשטעלען זיין קאָנדישאַן.
 ווען זיך קאָרעקט איז געהאַט פערענדיגט געוואָרען.
 אין סאַמע ברען פון דער וואַל-קאמפאניע האָט ער
 זיך פערנומען מיט באַפֿען פיש און האָט געשוויגען,
 אזוי ווי ער האָט געשוויגען דאָס גאַנצע לעבען
 זיינס.

קלידוֹשׁ אִין גַּחוּן דער גרויסער שווייגער.
וועגן זייהם פֿלעגט מען שפּאַטען, אַז אפּילי אָיף
דער וועלט אִין ער געקומען אָהן דעם טראַדיציאָ-
נעלען קוויטש, מיט וועלכען עס בעשעפֿענען די
דאָזיגע אומעמינע וועלט אַלע קינדער, ווען ער
פֿלעגט לױט דער טראַדיציאָ, וועלכע ס'האָט אײַ-
נעמיהרם דער פּרעזידענט האַרדינג, יעדען דינסטאָג
און פּרייטאָג אױפֿענעמען אִין וויסען-הױז בעזוכער,
וועלכע פֿלעגן קומען צום פּרעזידענט אָפּגעבען
שלוס (טשעק הענד) פֿלעגט ער יעדען אײַנציגען
שווייגענדיג דערפֿאַנגען זײַן האַנד, נישט זאָגענדיג
די עקוועלירטע ווערטער היי די יו די (וואָס
זאָגט אײַער זי)

קעלידזש איז געווען שווייגער לויט דער גא.

דעם בעשלוס וועגן דיסציפלין אויסטייטשען און
דעם אלץ. אז עס האנדעלט זיך בלויז וועגן די
פליכטען פון די רעוויזאניסטען לגבי זייער אייגענע
נער ארגאניזאציע, און וואס אנגעפאנגען דער ציי-
ניסטישער ארגאניזאציע בלייבט די מאנעז אפען
אבער די דאזיגע אויסטייטשונג קען נישט בעפרי-
דיגען. פון וועט עס זענען אָנגענומען געווארען די
בעשלוסען אין קאלעס ווערען געפיהרט און אויסגעד-
דער קאמפאטער ווערען דער פראנצ פון דיסציפלין און
דער צייניסטישער אקציאָנס-קאָמיטעט האט טאקע
דעם ענין ענטוילעגט געלאזט. אז אויב נאך דער
אָנזעך דיסקוסיע, שטרייטען און קאמפאטען
די רעוויזאניסטען, אז זייער בעשלוס וועגן דעם-
ציפלין איז נאָע בלויז דער ענדער אייגענער אָר-
גאניזאציע הייסט עס, אז די רעוויזאניסטישע
אזיגע איז געקומען אין אַל־אָרגאניזאציעלען קאָם-
פליקט מיט די בעשלוסען סוף די קאָנגרעס-איי-
נסטאנצען. עס האָט זיך, הייסט עס, פאר די רעווי-
זאניסטען געהאנדעלט וועגן שאפן פאר זיך
פרייע הענד צו פיהרען זעלבסטשטענדיגע פאלי-
טישע אקציעס אין ארץ-ישראל, לאנדען און געט, אונ-
אנגעהענגיג פון קאָנגרעס. די לעצטע אקציע פון
דער סאסקין אין פוילען געשטעטיגט דעם דאָזיגען
אויספיהר.

די עקזאמפליע פון דער אלוועלמליכער ציי-
גיסטשער ארגאניזאציע האט דעריבער געגריקט
די וויצער בעקלעכע פון די רעוויזאניסטען אין
די מאנען פון דיסציפלין אלס אעלעכע, וואס שטע-
הען אין ווידערשפרוך צו די פליכטען פון די רע-
וויזאניסטען לגבי דער אלגעמיינער ציוניסטישער
ארגאניזאציע און האט די זאך איבערגעגעבן אין
קאנגרעס-געריכט. דאס געריכט האט געצויגען פון
דעם ענין די ראדיקאלסטע קאנסעקוענצען, ווע-
לכדיג אריינברענגען פאליטענדיגע קלאדיקט אין
די בעציהונגען צווישען די רעוויזאניסטען און דער
אלגעמיינער ארגאניזאציע.

דער ארטייל פון קאנגרעס - געריכט וועט
פריסערפון ערנסט קאמפער אויף דער גאנצער
פער סעסיע פון אקציאנס-קאמיטעט און אויס'ן גא-
הענטסטען אכצעהנטען קאנגרעס פון דער ארגאני-
זאציע. דער גרעסטער טייל פון די רעוויזאניסטען
ווייל בלייבען אין דער ציוניסטישער ארגאניזאציע
און זיך אונטערווארפן איהר אלגעמיינער דיסצי-
פלין און וועט וועלען שאפען פאר זיך די נויטיגע
בעדינגונגען דערצו. נישט אייגרייסענדיג דערביי
מיט די פיהרער. אויף דעם באַדען וועט זיכער קע-
נען צו זעהן שאַרפּע קאמפליקטען. וועלכע זענען
געצאלטע געוואָרען דורך דעם פּאָט - דיין פון
קאנגרעס-געריכט.

„סוראי דא סוועגא“ אויף אוקראיניש
א' אנהעטע צווישען אוקראינישע פיהרער וועגען בעהאנטען עהאנאמישען לאזונג

בערגענען בהדרגה צו די שווערע נעמיסען סוף
אינרוסטערע.

ביי דעם אלעס מוז זיין איינע פון די עקזער-
צירע פא-בערגענונגען: דער פראדוקט, סחורה, בע-
דינונג, און איינפירונג פון די בעשטעלונגען ונדלוג-
ממען זיין אויף, צו מיט דער קאמפליקט און סאליד-
קייט וואל מען קאנען עפאלאגירן אויסהאלטען די
קאנקורענץ. איינער רופ, "וואו דאס סוועג" קאנען
מיר גייסט ברענג בלויז אויף פאטריאטיזם, דא געלט
וועגן איינפירונג און דארייטש ווערעט און דער
איינפירונג און איינפירונג.

אויסגאסן און אונזערע
 "אין דעם גרויסן שוועדיקעס
 אויסגאסן פון לאנד" "און דאס שוועדיקע" "און
 אין גלויב אין איהר" זיכערמאכט.
 "א קליינע" "אבער" מיר לעבן אין צייטן
 פון דער אלטמאכטיגער העקלמאכער צו
 גלייבן גיט בלויז פאר א מירלע ווערטיגער צייט.
 זי איז אויך גלייבן פאר די וויכטיגסטע לעבעס-
 אינטערעסן פון יחיד, כלל און פאלק. דערפאר
 דערשט אויך אונזער "און דאס שוועדיקע" די
 גרעסטע העקלמאכער - אין דער שרעקע, און די וואס
 שטארקענט אויף פראבלעמען קומען צונויפן, און
 און אירע שטוב ביי יעדער גלעזע היינט.

מועצה" דארף לויטן, מוזא דא מועצה פא מוזא
ע. און דעם לעצטע צוגאב אין דער לאנגע נישט
קיינ פולער און אפילו א בענגע צוגעב.
דער קליינער צוגאב פערשטאפט דעם לאנגע
א פולקישע אבער גלייכצייטיג דעקט ער אויף אונז
דערע גרעסטע פערזאנלעכקייטען און
דקט ארויס פאר אונז די גרעסטע שוועריגקייטען
פאר דעם אויספיהרונג פון דער לאנגע. די אויספיה
רונג פון דער לאנגע אין דער פאם, צעצאלט דאך
אין דריי טיילען:

(1) קליפערן סחירות נאך אין אייגענע האַנד
דעלט-הונטערערהומקערן, מיט אייגענע בע עפעני-
שען צו ווענדלען דרך נאך אין אייגענע אינסטיטוט
ציעס, אייגענע האנדירקערס, אייגענע פאכלייט מין
פערשיידענע ארייטס-גרעניצען, א.א.וו.

(2) דורכפייערען א מאסען - אפשפארונג אין
פאלק — שפּאַרען אין די בעזעהענשאפטן, כדי צו
שטארקען די אייגענע מאסענ-לייזע לאזע און אפ-
שפּאַרען אן אומומן, וואס ווערט אריינגעלייגט אין
אייגענע אינסטיטוציעס, כדי צו שאפען א באציאָנ-
לען קאפיטאל;

(3) אויף אנדער זייט, טוט ע אין לאנד,

דער אקראגישער "יאוי טאטא" אין ארץ
 למס אגאקסטע, ווי אזוי צו רעפליהירן די לעזונג
 פון "סווארד אקטיווא" אין הערערס פראקטיקע
 צווישן אפערנע מעטילינג יוד און דער אק
 קעט דער פרומע פון "אגרא" דר. דמיטא לע
 וועקן ווערענע ערקלערען:
 יודא לעזונג: "אין די לעזונג" ווערענע
 ווערענע ערקלערען:

דער לאנגער, סוף וואונדערליכער וואונדער-
האט געווארפן אן אנדערע פאליטישע מען אין דער
צייט פון דעם גרעסטען ווירטשאפטליכען קריזיס.
האט אנגענומען ביי אונז אפאליגעראטישע בעפאר-
פונג. איהם שרייבט מען אז אין דאס צייטן וואס
שאפטליכע בערייטונג, אין דעם שוואכע און ווייניג
האלט, דערמיט אויף אן ענערגיע כדי איהם דורכ-
אויסצופירן אין לעבען, אז דער לאנגער האט ווערען
אויסגעפירט אין הונדערט פראצענט, דאך פאר
אין ערשטער רייע, און אנדערע פאלק און פער-
שטענען דעם לאנגער, "סוף דאס וואונדער" אין דער
פולער ברייטקייט.

דער לאנגער, "סוף דאס וואונדער" שטרעבט צו
א ווירטשאפטליכער אויפלעבענג פון אונזער פאלק.
און די ווירטשאפטליכע תורה איז איינע פון די
וויכטיגסטע פערזענליכע פון דער פאליטישער
תורה.

$$1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

(פון מיינע ריזע-בלעטלעך)

פון ל. מ. א. ד.

טוענען אין האלענדיש. דערענדיג מיט א האלענדישער, סיי אין הויפט-שטאט און סיי אין די קליינע שטעטלעך, אפילו צווישען די פארמער, דאכט זיך, אז עפעס האט מען דא צו טון מיט א באזונדערן פראגראם צו יודיש. שוין אויף דער אהה, האב איך זיך אנגעשמוסען אויף דעם. די נאכא האט זיך אנגעשטעלט אויף א הינטער-שטאטשע סטאנציע אין אמסטערדאם. איך פלעג א ווען, וואס זיצט נעבען מיר, צי דא איז שוין אמסטערדאם. איך ווילן איהם אנ'דארעס, וואגט יעדן צו דעם:

— דאָ איז צופריה אַר-אָפּצוגעקן, איהר מונט
פֿאַהרען אין מקום אַלף.

מיט דעם העברעאישען אויסדרוק „מקום אלה“
און ער האט מיר הערקלערט:
— מקום אלה, מיינט מען אַמטערראם-צענט-
ראל, דער צענטער פון שטאט.

איה האב איהם געפרעגט, צי ער איז א ייד,
עס האט זיך ארויסגעוויזן, אז זיינע אבא אמונים
זענען אויף קיין שום גישט געווען. איהר אפט
שטענער, אין שמועס צווישען מענשען האבן אפט
געהערט פערשידענע יודישע צובראכענע אמטליכע-
קען, ווי א טייל פון זייער לשון אז אמטע-דאס
אגערעווען „מקום, דאס איז קעלבספע-
טענדליך, מען קען אפילו אויף א פאסט-בויה
אשרייבען דאס ווארט „מקום“ און דער פאסט-גרי-
צער ווייט: עס איז אמטערדאס.

עס איז קיין ספק נישט, אז דער גרויסער
ירושלמישער צענטער, וואס האט זיך געפונען אין אמר
סטערזאם, אין ספעציעל פון 16 יארן אהרנהערט,
האט אוועקגעלייגט א בעזונדערע אייגענשאפט
שטעמפעל אויף דער שטאט און עס האט געהאט
א ווירקונג אויף אירע איינוואוינער. דאס ביסעל
ירושלמישער ווערטער איז א טייל פון דער היסטאריע.
זייערע אנטעם פון דעם אינאיינאנד זעהט מען דרייט

קיין איינע פון זיי איז אבער קיינמאל נישט אפגעדרוקט געווארען. — האט זיך קיינמאל נישט געלערנט און שפילט אויף עמליכע אינסטרומענטן. — אינטערעסאנטע אייגענהייטן פון דעם בערימטען קאמיקערס לעבען

טראגט איהם זיין יאפאנעזישער בעדינער קאמ-
אריין די צייטונגען און א לייכטען פרייהשטיק, ביים
באטן וזה אזו דער קאמיקער וזהר פאטיטיקל
מאט זיין אנצוג, מיטן קראפאט, מיט זיין עפעמליק
מאט זי שך איז ער אבער מעהר נאכלעסיג, ער
טראגט זי ביז זיי צייטיגען וזה און דאן גיט ער
זיי פערזיכטען. זיינע בעליבסטע קאלירען וועלן
נווארץ און בלוז.

איינע פון טשאפלינס "שוואַכקייטן" איז שפילן
גערען לאנג. ווען ער איז געווען אַ בחור'ל פון 17
אָר, האָט ער אין ענגלאַנד זיך געטויילט
אין אַ שפּאַציר, וואָס האָט פּערנעמען אַ שטח
פון סופּערג מיל. ער איז דעמאָלט געווען דער
פּרימער געזונטער. ער איז אַנאָמיסטישע צייכענער
אָפּער און שפּילט גוט טעניס.

פארען האָט ער ליב באַזאָנען, אומשולדיגע
אונזע, וואָס זענען נישט געפֿערט פֿון ערפֿאר
זיגען, קלוגע, איבערגעשניטע פֿרױען ווייט פֿר.
וועגען דעם טיפּ, וואָס ער האָט בעשאַפֿען
אין די פֿילמס, רעדט שטאַפֿלין ווי וועגען אַ דר
זע פֿעראַן. ער רעדט קיינמאָל נישט וועגען זיפּ
טיפּ, ווי וועגען „איף“, ער רופֿט איהם שטענדיק
„ער“. אַזוי אנדערש איז דער סאַגאַגעליכער שטאַפּ
פֿון דעם שטאַפֿלין פֿון די קאָמעדיעס אַלעס
וויזענע.

באופן גוט אויף דער פלאץ, אויסן ארגעל, פידעל,
וויאלאנטשעל, גוטער, סאקסאפאן אין האל -
האשע

וועגן מענשן ווייטן, אז דער בעיהמער
קאמקער איז ממעט גדול, ווען ער שפילט אבער
פאר דער קאמקער פארבט ער זיך די האר אויף
שווארץ, וואסעס טראגט ער נישט, און די וואג
סעט, וואס ער קלעפט זיך אן ווען ער שפילט ווער
ער קלענער, אויב עס זאל אזוי אנגעהן וועט פון
די באלד באקנישט ווערען און ער וועט מוזען
אנהויבן קלעפען זיך ארעסערע וואסעס פון דאס
גיי אדער שפעטער און באנצען אהע זיי.

טשאפלין באדען זיך אָנערן פֿיר נאָכאַל יאָ
טאָג; ווען ער שטענעט אויף אין דעפֿיסירה, איז
מיטען טאָג, פֿאַרנאָכט און אײַדלע צו קלענע זיין
שאַפֿלעך. זי ציענדיג און וואַנע, אָרע שטענענדיג
אונטערן שפּרייך, זינגט ער אײַנעס פֿון אַלטע אָפּע־
רעס. זיין מילקאָדעס קען ער גיט, אָפּער זי ווערע־
טען ער גישט. זען מאַכט זיך אָפּער זינגע אײַר
גענע, "לברעטאס" פֿראַנצוזישע, דיטשע, אי־
טאַליענישע, סיבערישע - ווערטע, וואָס מען קען
זיין און קיין ווערטער־בוך גישט געפֿינען, זיילע
אויסצערלישע ווערטער. אויסער ענגליש קען טיילע
ליין גישט קיין אַנדער שפּראַך. קאָן מען זיך שוין
פֿאַרשטעלען, וואָס פֿאַר אַ "ווערטע" ער טראַכט
זיך צו זי אַלטע אַפּערעס.

ביינאכט, ווען דער קינסטלער לעגט זיך זיילאָ-
פּען, פּערשליסט ער די טיר פון זיין שלאָפּ-
זימער און מען טאָר איהם ביז פריהמארגען נישט

דער בעריהמטער טשאַרלי טשאַפּלין איז
ווער גישט קיין הענעלמאסינגער אַרייַמער. ער
פאַרדוירט בלויז איין קאָנצערט אין צוויי אָה.
דאָס קומט פון דעם, וואָס ער אַליין איז נאָך
לעבאָס איבער זיין און ער קאָן פּרסטענעווען
זיין איינציג בלוט.

אין זיין שלאף-צימער שטעהט בעפען זיין
בעט א ריקטאפאן, און ווען איהם שלאגט זיך
נישט, רעדט ער אויפ'ן קול און רעדט איין
אין דאס ריקטאפאן, וואס האט איהם קומט אויף ד
געדאנקען, טאמער האט ער אנאריפאל פאר זיין
בילד, עפעס א שטוק, וואס מען קען אין איהר
אריינפלעכטען אדער גלאט אויף רעזולט, — יעדעס
זיך אלץ איין און דעם ריקטאפאן, וועלכער עפע-
ציקענט יעדעס ווארט. ב

אויף מארגען צעהמען טשאפלינס סעקיטשא
רען דעם דיטשאפאן און קלייבן פונאנדע, איד
טירען דאס איינגעדעלט, צוהר אפט קאנצן יא
קיון טאלק נישט דערזעהן פון די, אדער זענע
ריי, אזוי אנטווארען און צומישט זענען גע
ווען טשאפלינס געדאנקען, ער האט סתם געפילי
ערש.

טשאפלין איז אויך א קאמפאזיטאר. ער
שרייבט גאנץ פילע מוזיק פאר האנט פערפאסט א
פאר צעהנדליג שטיק, פיר דווען און איין קלענע
שיסע. קיין איינע פון די פערפאסטונגען איז אבער
ערגעץ נישט אפגעדיקט געווארען. ער האט א
לייזן אפגעשריבען די מוזיקאלישע פובליקאצונג פון
זיין לעצטער קאמפאזיציע, די ליכט פון א גרויסער
שטאט. ער האט קיין מוזיקאלישע ערצהונג קיין
מאל נישט פערקומען, פונדעסטוועגען שפילט ער

אנ'ארו אנ פור ע

פון ראמא: „נאהידא פאנאשעק“

אנהינדא האט דערשמעקט די דאזיגע צוגעלאזטן-
קייט. מענער האבען בכלל נישט געאנט וועגן
דעם.

עט וואָס אזא מאדאם רעטבליום האָט גע-
קענט וויי-טון.

זי איז געווען פון גאָר ליב, סײַ גײַסטיג, סײַ אין איהר אױסערליכקײט ווייב פון צו זיין גנאל, דערצו במזל צו פערשאַפֿען פֿריד יעדער בײַהא, אין וועלכער זי האָט זיך בעפֿונען. אין נישט-צו-וויסען פֿארוואָס האָבען די מאַנסכײַטן געהאַלטען זי פֿאר נישט-צוטרײַטלעך, נישט-בערײַהר-עך, ווי א קלױסטער-פֿרוי. די מאַנסכײַטן, די אַיזעג אַרײַמע מענשען, וואָס וויסען קײנמאָל נישט, וואָס מען טראַכט וועגען זיי - קען זיין, ווייב אין וועלען פֿון דער דאָזיגער פֿרוי האָבען זי בעאָנט עפֿעס זיידענס, האָט דאָס זיי געהאַלטען אַזױף א געוויסען אָפּשטאַנד פֿון איהר. אסתר דאָט-לעבס אָבער האָט אין אַזעלכע פֿאלען אַרייַנגענומען

אין חשבון איהרע יאהרען און מיט העכערע
ויהגיקייט זיך צוריקגעצויגען. דער דאזיגער בע-
וואונדערונגס-ווערטער, העלדישער סטאציום האט
איהר אפער קיין מאן נישט פערטראטען. זי אזא
מוטערליכע, האט אויך נישט געהאט קיין קינדער,
ווער האט איהר, אלא, געקאנט זיין א גאנצעלער.
? הוי ? ? גיין ! יעדע איינע איז געבליבן
פערטראטען זי צו בעטראכטען פאר ארי-
י

נאיהדעס צווייטער גאסט צום פיר איז גע-
ווען אסתר ראטבלום, אגאלמנה נאך אגאידעאלען
הענט. א מאפעמאטיקער און פילאזאף.

דאס איז געווען א קליינע שטאָל ווען
זיין א יאהר עטליכע און דרייסיג, נענט
נענט ביינעווייג, זי האָט געהאַט א קעפל
האָרצש פוכיגע האָר, צוגעשניטן בחוריש, שמאָ-
לע נישט געוועלכטע ברעמען, איבער די קינדשע,
בלויז אויגען, געהאַלטענע הינטער געדיכטע וויי-
סערן, אַלץ - די הענטלעך, ס'נעזל, ס'מיינעלע,
די אויערלעך, - האָט פערמאָגט דעם הו, וואָס
איז איינע אפולכע דראָפּע - געשניצטע גלידער.
די האָט אויסגעזעהען זייער יונג, איהר הינט איז
געווען פריש, אָהן מינדסט קנייטשעלע, אָבער, א
האַט ברייט צוגעשטעלט איהרע קלאָהרע, גרויסע,
אויגען, האָבען זיך אויף איהר נידעריגען סימ-
פאָטשען שטערן, אונטערהאַנג אַ סך שמאָלע,
ראַדליניקע שטערלעך.

זי האט גערעדט שטיל און ריין, ווי עס
 געפערט, עס מאכט, ווייל איהרע מיינד זענען
 געווען יונגע מידלעך, מיט געהייערע האט זי זיך
 געקענט דעם לעבטן זימער אויס'ן לענד און
 געלד האבען זי זיך געלד געקומען; זי האהיערן,
 אליינע דער יסער יאדער, וואס איז געפלעגן איהר
 געטעם געקענט, געהייער, זי זעלבס איהר
 געטעם געקענט געטעם געקענט געטעם געקענט

ווען מיר זענען אַרױס פון וואַלד אײַסנ-
ווען אַגאַרט מיט אַ גוטען אײַסנליק צו מורד,
קאַבען מיר פונדערווייטענס בעמערקט ווי סײַ
אױלע איז ספּעראַהרען אַ פאַעטאָן.

— מיין שפּאַטש האָט בעקומען אַ גאָס —
 אַס געזאָגט מיין בעקאָנטע — זי האָט אַ נאָנאַנץ
 אומער גערעדט וועגען איהם, דאָס האָט זיין זייער
 אַ גיטטיגער וונדערמאָן, נון, היינטיגען אָרענז
 וועט אונז שוין לאַנגווייליג נישט זיין.
 כ'פֿין געווען פֿאַראַנטוואָרט, אָבער ווי
 אַבערלעך דאָס איז — כ'האָב איהם נישט געקענט
 פֿערנריכטן, די פֿאַמיליע, צו וועלכער פֿר און
 פֿערנערן האָט איהם אַרומגערינגעלט, ווי ביה-
 מ'וועט זיין מלכה.

נאך מיטאג בין איך איינע גליין ארויס
 אין ווארד עפעס צו רייטענען. כדי מײן בעקא-
 נער ארטיילנע זאל מיר נישט שטערן, האב איך
 אויסגעקוקט אַ ווייט, מערבראָרן ווינקל,
 'קען גענוי נישט זאָגען, ווי ראַנג כ״האָב אזוי
 עײַנענע, מעגליך אַ שעה, מעגליך צוויי, מיט-
 געײַט אין אַ גוטן אַרײַם, אַזוי אַז מײן זיידע

מבשר איז מיין קליין פארוואנדלונג, וואס איז
פארמיט אין דער קאלדערע און אין אינגאנצן
וויסנשאפטליכן אויפן באדען. אין דער ריש האָב
זיך דערהערט אַ טעמפּעראַטור אָפּהייבן פון סריט.
ווייט נישט פארוואַס, נאָר מ'האָב פאַרלירן אַלע
נאָמען, אַז ס'איז ער. די סריט האָבען זיך דער-
העלטערט צו מיר, כ'בין געלענען פערסטעס
זינטער אַ שטאַם, פון וואָנען מ'האָב אַזוימער-
הערטע, אַלץ געקענט זעהן. אָבער ער איז נאָך
עווען ווייט, אַז דאָס איז ער האָב אַיך אומקום-
פאַרלירן גענאָליכט. מיטמאָל האָב אַיך אומקום
פערזעהן אינגאנצן, עטוואָס העכער ווי מ'פאַר-
לירט, פערט געבליבן, אַ פּאַר פנים, דאָנער, מ'האָב
פאַרלירן און איבערקייט זיין אָפּהייבן.
(טוב מארגען.)

וואָרעקע. אויסגענומען איז נאָר געווען א הינדא.
דאָס דאָזיגע גוטע קינד האָט זיך באמת פֿערדינט
אמאָר'ס ליבשאַפֿט. זיי האָבען מיט פֿערגעניגען
פֿערברענגט צוזאמען.

אין נאהידעס היימליכען צימערל, זענען
זיי געזעסען זאלבעדיג מיט סארא ריכטער גע-
נאשט מערשידענע זיטווארג אין געפלידערט.

נאהידא האָט אָנגעזאָסען דריי פּיצינקע
גלעזעלעך מיט שטארקען, שטרוי-געלען געטראנק.
— וואָס עפעס קאניאק הידא ?

– ווייל קאניאק טרינקען פריצט, דערנאך
דערנאך דערציילען זיי זיך ליבעס-זואנטערעס.

— איך? כ'בין דאך אַרימער אין דעם ווי
אן טיפעטאנער לאמא.
אָבער אז די צושטימענישען האָבען נישט
אויסגעווערט, האָט זי באַזענעטען.
— אָבער אַ נאנץ קליינע. אונטערע מינע
יינטרע.

אפשר א וועך נאך דעם פערלעזען דעם
פערשטע בוך, היינט, בין איך ארויסגעפארען אין
א נאכגעטען דערף. דערשט האט מיניע א בעקאנטע
א ווייב. די סביבה איז הערליך. בארג און וועלד.
אבער ס'איז געווען לאנגווייליג, מיין בעקאנטער
מאן איז נאך-וואס געהאט געפארען אין שטאט
אריין. דער אווענד איז איבערגעגאנגען א קיי-
ער און מיר האבען זיך געלעגט פריי.
— אויב ס'וועט זיין בעגינען שעה, וועלען
מיר ארויסגיין בעקוקט דעם אויסגאנג — האט
געזאגט מיין בעקאנטע, ווען מיר זענען שוין
געווען איין! געלענד.
ארום קעגן מיר פארטאג האט זי מיך שוין
אקע געוועקט.

האנדל ווער קעריי אין האנדל

ווער האט געהאט הויכות ביים פיליגער מאכעז פאפיראסען

אויף דער וואך פאר אדער געגעזן לוסטראציע

א וויכטיגער ענין וואל היינט בעטראכט ווער
רען אויף דער פערזאנלעכקייט פון יעדן פון אלע פאר
כען אין האנדל ווער קעריי פארפאדערט פאלדאנא 4
ווייט עטליכע יארהען איז די פראגע פון לוסטראציע
די האנדל ווער קעריי ווארשטאטען נישט א יאָר פון טאָג
ארגאניזאציע פון דער געזעלשאפטליכער מינונג אין די
האנדל ווער קעריי ווערן און נישט איינמאל זענען אויף
דעם אַרט אַרומגעקומען געוואָרן די עווענטועלע פאלגן
פון אַ פּריוואַטע-פּערזאָנלעכע לוסטראציע און עס האָט
בען זיך געהערט שטימען פאַר אַדער געגעזן דער
לוסטראציע.

כדי די פראגע וואל ווי געהעריג קענען בער
לויט ווערען געניגט נישט אַבאָרשטאטען דיסקר
סיע דערפֿער צי עס וואל דורכגעפירט ווערען
לוסטראציע אין די האנדל ווער קעריי ווארשטאטען אַ
דער נישט באַר עס מוז אין אַ פּריוואַטע-פּערזאָנלעכע
בעטראכט ווערען דאָס גאַנצע בילד פון דער זאַך.
די לוסטראציע-פראגע איז א פּוילע יאָר פון
דער עקוויטעט פון אַ גרויסער צאָהל אונגעזאָלע
ווארשטאטען אין זיין פון געווען. לויט אַ פּעסעטער
לונג פון דאָס פון די האנדל ווער קעריי ווארשטאטען זענען
פּרופּאגאַנדע פון די עקוויטעט-ווער קעריי ווארשטאטען
טען אין פּוילען נישט לעגאלע. דאָס איז אויך דערפֿער
אַ קאָנקרעטע-פּראָגע וועלכע מוז גענומען ווערען
אין בעטראַכט.

דער אַלגעמיינער קרייז, וועלכער הערשט אין
דער גאַנצער וועלט און וועלכער דריקט דעם האַנדל
ווער קעריי צוויי שטאַק און אפּשר נאָך שטאַרקער
ווי אַלע אנדערע ווייטשטאטליכע עלעמענטען, ווייטש
דערפֿער, אַז דער האַנדל ווער קעריי מוז זיך, וועלכע
פּערשטענדליך בעמיהען צו פּערקלערען די קאַג-
קרייז-געווענליכקייטען, וועלכע קענען איהם באַן
מעהר אַפּשוואַכען און ברענגען אפּשר צו אַ וואַר
פון דער מלאכה.

דער פּראָדוקטיוועסער עלעמענט ביי ווערען,
דער בעל-מלאכה, איז דער בנין פון גאַנצען יודישען
פאָלק און נישט איינמאל גרויסען מיר זיך דערמיט
וואָס יודען בילדען אַזאָ בעדייטענדען פּראָצעס
צווישען די האַנדל ווער קעריי, כדי צו ייִווען אַ יודען
אין פּוילען בעטעהען נישט פון בלוז מעקלע, און
לופטמענשען, עס איז דערפֿער אַ חוב פון אַלגעמיינע
ייִדישען שטאַנדפּונקט נישט צו דערלעזען אַז דער
עלעמענט וואָל אַפּגעשוואַכט און פּערמאָנט ווערען,
ווען די יודישע בעל - מלאכה וואָלען
פּערשטענען דעם דאָזיגען שטאַנדפּונקט
וועלכען זיי בערפֿאַרט אונזערע יאָר
ווערען אַלע מיטלען אַז די אונגעזאָלע ווארשטאטען
טען וואָלען פּערמאָנט ווערען כדי דער לענגלעך
מייסטער וואָל האָבען אַ ענדל צו אַרבייטען און
פּערדיגען אויף פּרנסה, און דערמיט פּעריהטען
זיך פון אונטערגאַנג און דאָס גאַנצע יודישע פאָלק
פון אַ ניי אומגליק דורכדעם, וואָס אַיינעס פון
דיינע פּראָדוקטיוועסער עלעמענטען, דאָס האַנדל ווער
קעריי ווערען אַיטהען צו זיין פּראָדוקטיווע און
פּערמאָנט ווערען.

דער דאָזיגער שטאַנדפּונקט העקט זיך פּול-
שטענדיג מיט דער שטעלונג וועלכע די נישט-יודישע
פּערדיגען קעריי פּערנעמען אין דעם ענין. ביי זיי
איז דאָס אַ גאַנץ קלאָרע זאַך, וועלכע פּערלעגט
נישט קיין שום דיסקוסיע, זיי פּערטענען די מיר-
גאנג אַז אַלע נישט לעגאלע ווארשטאטען מוזען
ליקוידירט ווערען און פּערבונדען דאָס מיט אַ קאַמף
געגען די פּשוטע און זאָגען אַז דער מקור פון
אונגעזאָלע קאָנקרעטען מוז מיט'ן וואָרעל אים
פּערייטען ווערען.

יעדער באַמאל אַרבייטענדער ווארשטאטען האָט
פּערשטענען אַלסאָמאָל און שייכות מיט'ן פליכט
צו פיהרען דעם ווארשטאטען לויט די פּאַדערגעגען פון
די הערשענדע פאַרשטייטען אין הויכע פון סאַציאַל
אַפּאָהאָלונגען, שטייערען, סאַניטאַרע אָרגאַניזאציע
און אַנדערע. דער נישט לעגאלער ווארשטאטען האָט
דאָס אַלעס נישט און איז דערפֿער בלוח צו פיהרען
אַ קאָנקרעטע וועלכע קען אונטערגעבען די עק-
דיסטענץ פון די אַפּפּרייגע מייסטער, אַלסערדעם איז
דער בעל-מלאכה, וועלכער איז נישט דורכגעגאַנגען
די שבעה מדורי גיהנום פון דער לעזער, געוועלעך
צייט און פון אַלערליי עקזאַמעס נישט פעהיג זיך
צו הייטען בעזאָהלען פאַר דער אַרבייט און דאָ איז
ווערען פאַל פון שווערע קאָנקרעטען, די קריסט
ליכע בעל מלאכה וואָרען דערפֿער אַז מען דאַרף
אויסגעדען דאָס העכט, וועלכעס דאָס געווען גיט
דעם לעגאלע מייסטער און זיך בעמיהען מיט אַלע
כוחות צו ליקוידירען די גרעסטע צאָהל נישט לע-
גאלע ווארשטאטען.

האָט אַבער דער שטעקען צוויי עקען. צווישען
די נישט לעגאלע ווארשטאטען, וועגען יועלכע עס
הערט זיך און וועלכע דערגעגען ביז 150,000 גע-
פיען זיך פון ניינציג פּראָצענט יודישע, דאָס איז אַ
קומא וואָס אַבער אַ האַלב מיליאָן יודישע מיליאָר
און אין אַ שאַל פון אַ ליקוידאַציע פון די דאָזיגע
ווארשטאטען, וועט אַזא פאַל פּרעגנען מיט זיך אַ
קאַטאַסטראָפּע פאַר די יודען, הערמיט
וואָס אַלע בערטיגענדע צאָהל יודען וועלען פּערלייטען
אזער בייט, אַזא ביי די קריסטען איז די העציע
אַ לייכטע אין דער פראגע, איז זי ביי אונז אַ יאָר
שווערער, מיר קענען זיך נישט די דעה נענטען
פון אַדער זאָלען אַרומגען פון שטאַנדפּונקט
פון דעם ריינעם האַנדל ווער קעריי, אַדער פון אַלגעמיינע
יודישען שטאַנדפּונקט, אַדער באַר פון רחמנות -
שטאַנדפּונקט.

וונטאָג איז סאַרגעקומען ביי די קאַלעניאַל-
הענדלער, פאַמאַרקט 15, די דריטע לויט די ריי-
הע נאָך, שמועסען - פּערזאָנלעכע, אויף וועלכע
ס'איז פּעסעטעשטעלט געוואָרען, צו 50 פּראָצ.
פון קאַלעניאַל-הענדלער האָבען ערשט אויסגעקויפט
פאַסטענען אויפ'ן יאָר 1933 און דאָס נישט צו-
לייב ביי ווילינגקייט נאָך צוליב'ן קריזיס. יעדער
ווייט, אַז אַ פאַסטענען מוז מען אויסקויפען, דאָס
וועט קיינעם נישט מידען, דאָס איז נישט דאָס
זעלבע וואָס נישט צאָהלען קיין שטייערן, אַבער
ס'איז געווען זיי אונגעוואָלן אויסצוקויפען.

ווייטער ווערט אויסגעקלערט, אַז די וואָס
האָבען אויפ'ן סמך פון מיניסטעריאלען ציוקולאַר,
וועגען הנהגה-פאַסטענען אויסגעקויפט קלענערע קא-
טעגאריעס פאַסטענען, וועלען דורך דעם נישט
פערלירען דעם, ריטשאַלט. אויף די זעלבע
שמועסען האָט דער פּרעזענט יוסף עהרליך איבער-
געגעבען אַ בערייכע וועגען די לעצטע אינטער-
וועג וועגען הויך ביי די פאַפּיראָסען, פון 1-טען
ד. ה. אַן זענען די פאַפּיראָסען ביליגער געוואָ-
רען און אין פיל קראַטען איז אויפ'ן 1-טען גע-
בליבען אַ סך פאַפּיראָסען, ווייל יעדער האָט
גערעכענט, אַז אויף די פּוילישע יום-טובים וועט
דער פּערקויף זיין גרעסער און דער גרעסטער
טייל סוחרים האָבען נאָך דעם 31 איינגעקויפט

די פרייזען אויף די ארטיקלען פון ערשטען געברויך פאר'ן לעצטען ווירטשאפטליכען יאָהר

דער סטאַטיסטישער קאָמטע ביי'ם לאָדזער מאַ-
ניסטראַט האָט אויסגעארבעיט אַ בעוועגליכע טאַבע-
לע פון די פרייזען פון די ארטיקלען פון ערשטען
געברויך פון די לעצטע 5 יאָהר.

ווי עס איז צו זעהן פון דער דאָזיגער טא-
בלע איז דער דורכשניטליכער פרייז פון וויינען
אין ווירטשאפט-יאָהר 1931/1932 געווען 24.60
זל. פאַר 100 קילאָ, ד.ה. אין פּערנאָלייך מיטן פרי-
הערדיגען יאָהר איז דער פרייז געפאלען אויף 9
פּראָצענט.

דאָגעגען איז דער פרייז פון קאַרן-מעהל אין

מ'גיש נישט מעהר קיי קלאוועס שעלע איינמאהנונג פון נישט - פראטעסטירטע וועהסלען

וועט מען לויט'ן ביי'עם עקוועקאציע-געזעץ שוין
קענען בעקומען אַזעלכע שעלע ווערען, אין
משך פון 5-3 טעג זאָגאָר אויף נישט-פראָטעס-
טירטע וועהסלען.
אַזעלכע שעלע ווערען אויף אויסצופיהרען
זאָגענעטע און ליצטאָציעס, וועט מען קענען
בעקומען נאָך אויף אויסשטעלען.
אויף אַבער מען האָט אַ וועקסלעל מיט זייערע
וועט מען ווייטער מוזען מאַכען פראָטעסט, כדי
די זייערע וואָלען נישט בטול ווערען.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס עס איז שוין
אַריין אין קראַפט דאָס נייע עקוועקאציע-געזעץ,
גייט מען שוין נישט אַרױס קיין קלאוועס אויף
וועקסלען.
אַנשטאָט קלאוועס ווערען אַרױסגעגעבען עה
ליכע באַקאָנען צו די קאַמאַרניקעס, אַזעלכע באַקא-
נען בעקומען מען אין פּערלייך פון 5-3 טעג.

בייאַצט האָט מען געקענט בעקומען קלאר-
וועלכע נאָך אויף פראָטעסטירטע וועקסלען, איצט

בענדע פּערזאָנען, איז דער פּערזאָנען אונטערשטען
צו זאַמלען מאַטעריאַל, אַ רשימה פון קרעמער,
וואָס פּערקויפען פאַפּיראָסען, ביי וועלכע ס'איז
אויפ'ן 1 ד. ה. געבליבען פאַפּיראָסען אויסגעמען
דיג גלייכצייטיג די צאָהל פון די סחורה. די
רשימה וועט איבערגעשיקט ווערען דעם מיניסטער.
רייז דורך דער האַנדעלס-קאָמער מיט אַ ברייט
מאַטעריאַל פון מעמאָריאַל.

צענטראַלע הידפס-אינסטיטוציעס פאר אלע קליינהענדלער-פאַריינען אין פוילן פראַיעכט פון לאָדזער קליינהענדלער-פאַריי

הילפס-אינסטיטוציע וועט בעשטיין פון אַ צענטראַלע
און אַפּטיילונגען, די אינסטיטוציע, וועלכע וועט
אַרומנעמען אַלע קליינהענדלער פון נאָך פּוילען,
וועט זיך בעמיהען, אַז אַלע קליינהענדלער-סוב-
סידיעס, אונטערשטיצונגען פון די יודישע קהלות,
מאַניסטראַטען א. א. וואָל בעקומען די צענטראַלע
הילפס-אינסטיטוציע.

היינט אין אַווענד קומט פאַר אַ קאַנסערהען,
וועלכע וועט דעם זעהר וויכטיגען ענין בעטראַכטען

די פרייזען אויף די ארטיקלען פון ערשטען געברויך פאר'ן לעצטען ווירטשאפטליכען יאָהר

דעצענען יאָהר געשטיגען אויף 20 פּראָצענט. גע-
שטיגען איז אויך מיט איין פּראָצענט דער פרייז
פון גערשטען און פון היי. דער פרייז פון האָבער
איז געפאלען אויף איין פּראָצענט. שטאַרק געפאלען
זענען אַבער די פרייזען פון אנדערע ארטיקלען.
אזוי זענען קראַטעל געפאלען אויף 25 פּראָצענט,
אייער אויף 31 פּראָצענט, בהמות אויף 28 פּראָצ.,
מילך אויף 19 פּראָצענט.

אַנאָרבייט - פערר האָט אין לעצטען ווירט-
שאַפטליכען יאָהר געקאָסט 170 זל. אין פּערנאָלייך
מיט'ן פרייהערדיגען יאָהר איז דער פרייז געפאלען
אויף 41 פּראָצענט. אַ מילך-קיה וואָס קאָסט איצט
דורכשניטליך 156 זל. איז אין פּערנאָלייך מיט'ן
פרייהערדיגען יאָהר געפאלען אויף 49 פּראָצענט.

ווי עס איז צו זעהן פון דער טאַבעלע איז
פון די לעצטע 5 ווירטשאַפטליכע יאָהרען דאָס לעצ-
טע יאָהר געווען דאָס ערנסטע בנוגע דעם פאלען
פון די פרייזען. דאָס שטעהט אין צוזאַמענהאַנג
מיט דער פּערקלענערטער קויף-פּעהיגקייט פון דער
בעפּעקערונג.

צי דאָרף מען ערוואַרטען שטייער-הנחות? די נאהענסטע טעג וואָל דער פינאַנץ-מיניסטער אַרױסגעבען וועגען דעם אַ צירקולאַר

ווי מען פּערזאָנלעך, איז מען נישט צו גע-
נויגט צו די דאָזיגע פאַרשטאַנדען פון די האַנדעלס-
קאַמערן, לויט דעם דאָזיגען פאַרשלאָג וועט די
מלוכה האָבען די זעלבע הכנסה וואָס ביז איצט
אין אַ חוץ דעם וועט נאָך אַיינפליסען אַ געוויסע
סומע יעהוליק אויפ'ן רעכנונג פון די פּערלעגענע
שטייערן.

אין משך פון היינטיגען חודש וועט בכלל
דעציירט ווערען די פראגע וועגען די פּערליי-
טעוונגען אויסצוצאָהלען די פּערלעגענע שטייערן

טשעקען אהו דעקונג פרינציפיעלע אורטיילען איי העכסטען געריכט

די סומע פאַר דער דעקונג, און אויב עס איז אין
מיטען דער צייט יאָ געווען אין באַנק דעקונג,
האָט ער נישט בעראַרט דאָס אַרױסגעהען, נאָך
דאָס לאָזען אין באַנק פאַר דער טשעק-דעקונג.
וויכטיג איז, אַז און דעם זעלבען אורטייל
פון העכסטען געריכט נומער 2, 1, כא"א 380-32
ווערט געזאָגט, אַז מען איז מחויב צו האָלען דער-
קונג אויפ'ן טשעק אין טאָג פון דער דאַטע, וואָס
איז אויסגעשריבען אין טשעק, און אויב אין דעם
טאָג איז געווען דעקונג האָט דער טשעק-וויסנאָמע-
ערפילט זיין פליכט.

פון דעם איז צו זעהן, אַז נאָך דער דאַטע
פון טשעק, איז דער וויסנאָמע-שוין נישט בער-
אַנטוואָרטליך מיט טרימע, אויב צוזאַמענגעט
נישט קיין דעקונג איז עס שוין נישט קיין קרימי-
נעל-פּערברעכען.

די דאָזיגע ערוואַרטעטע שטייערן-פּערליי-
טעוונגען האָבען נאָך נישט קיין שום שייכות צו
די פּערלייטעוונגען, וואָס עס פאַדערען די האַנ-
דעלס-קאַמערן.

די פאַדערונג פון די האַנדעלס-קאַמערן, אַז
מען זאָל אין משך פון 5 יאָהר אויסצאָהלען אַ
העכסט פון די שולדיגע שטייערן און די צווייטע
העכסט זאָל מען שטענען, אַס די דאָזיגע גערעכטע
פאַדערונג איז נאָך נישט בעהאַנדעלט געוואָרען
אין דער גאַנצער פרייז, אין די רעגירונגס-קרייזען.

אזוי ווי אין אומגאַנג זענען פאַרהאן פיל
טשעקען, וועלכע מען שטעלט-אויס מיט שטעק-
דיגע דאַטעס, וועט זיין איינערעכט צו וויסען
צוויי פרינציפיעלע אורטיילען פון העכסטען גע-
ריכט.
אין אַ אורטייל פון העכסטען געריכט לויט'ן
נומער 380-32 ווערט געזאָגט:

אויב מען שטעלט-אויס אַ טשעק און עס
איז נאָכער נישטאָ קיין דעקונג אין באַנק, בער-
געהט מען אַ פּערברעכען מיט אַ פיוון און אויך
א נישט-גערעכטליג פּערברעכען, מען קען זיך נישט
פּערענטפּענען, אַז מען האָט דעם טשעק אויסגע-
שטעלט מיט אַ שפּעטערדיגע דאַטע און ווען מען
האָט אויסגעשטעלט, האָט מען זיך געריכט אויף
דעקונג, ווייל ער האָט בעראַרט אין דער רייכטיגער-
צייט, פאַר'ן טשעק-ערשטער, איי זעלען אין באַנק

פון די זיכערסטע קוואַלען דערווייטען מיר
זיך, אַז אין די נאָהענסטע טעג וועט דאָס פינאַנץ-
מיניסטעריום אַרױסגעבען אַ צירקולאַר וועגען וויכ-
טיגע שטייערן-פּערלייטעוונגען פאַר סוחרים און
פאַבריקאַנטען.

דערמיט וועט געגעבען ווערען די שטייער-
צאָהלער די מעגליכקייט לייכטער אויסצוצאָהלען די
פּערלעגענע שטייערן.

ביז יעצט איז די פראגע ערלעדיגט געוואָרען
דורך די פּערשידענע יודישע צעכען אַמאל פאָרשיי-
און אַמאל געגאַטו, די יודישע ראַטעווער אין דער
האָנדל ווער קעריי-קאַמער האָבען ווירקליך נישט גע-
וואלט וואָס פאַר אַ שטעלונג זיי זאָלען אָנגעהערן,
ווייל יעדע שטעלונג האָט זיינע אָנהענגער און זיינע
געגנער. די האַנדל ווער קעריי-צענטראַלע, פאַלדאנא-
ווא 4, האָט דערפֿער געטומען פאַר נאָטיג די זאַך
אויבערגעגעבען דעם ראַט, וועלכער זאָל אַלס פּער-
טענענשאַפט פון אַלע צעכען אָנגעהערן אַנאָדער
גילטיגען בעשלוס, וועלכער זאָל זיין ביזנעס פאַר
אַלע צעכען און וועלכער זאָל אויך זיינען אַלס די-
רעקטיוו פאַר די ראַטעווער ביים בעטראַכטען אַ
זעלבע ענינים אין דער האַנדל ווער קעריי-קאַמער.
לעצטענס זענען אויך שוין געשאפּען גע-
וואָרען לוסטראציע-קאָמיטעס פון די פּערשידענע
פאַכען אין דער קאַמער און דאָס איז אויך די אַרױס-
גאַבע פון דער היינטיגער ראַט-ווייזונג צו בעשטימען
אויב די יודען געהערן אַנאָמאלי און די קאַמיטעט
אַדער נישט.

ב. פריינד.

—(ס:)—

שערעכט ארום און ארום

ס'מאכט נישט אויס, וואס דער דירעקטאר הייסט — דער בעאמטער טוט, ווי ער פערשטייט

פערזענלעכע, אבער מ'האט איהם געהערט, ווי זייער פארשטייט, און דאס מאכט דעם אפגע-
פיהרט אין דער קראנקע-קאסע.
ס'איז אבער כהאי צו בעמערקען, אז די מא-
שין האט פערזענלעכע דער פונקציאנאר פון דער קרא-
נקע-קאסע, נאך דער אינטערוויע פונם קראנקע-
קאסע דירעקטאר, וועלכער האט פערזענלעכע די-
מאשין איבערגעלאזט אונטן אויפן ארט.

אין דער קראנקע-קאסע פאר זיינס א יונגעל אין
ווארשע א פא-ווארשע.
מען האט דעריבער אפגעשריבען ביי איהם
דעם איינציגן מעהר-וועניגער יוערשפילען גע-
שטאנע, וועלכע דער פערזענלעכער שניידער האט
פאר זיך פערזענלעכע, און בעמליך — די געמאכטע.
דער שניידער האט געזען פארשטעטיקט,
טענהנדיג אז אבא-רייט-ווארשע-טאג טאר מען נישט

(2) דער אינהאבער פונם שניידער-ווארשע-טאג
אויף זאמענהאפן 29, א געוויסער סטעליווק, האט
צוליב דעם אלגעמיינעם דלות, וויט א לענגערער
צייט פערלירען די מעגליכקייט צו פערזענלעכע אויף
חיונה און ער שלאגט זיך ארויף, אז און-וואר-
אויף אזא ארויסשלאגען ווי.
פון לאטונסקי-ווייט מען דאך, קאן מען
קען לעבען נישט מאכען, און וועט האט זיך שוין
אויף אזוי געמאכט אז ער איז געבליבען שולדיג

ווידערקלאנג פון דער שפיאנאזש-אפערע איז דער גמיינע פרום

וואלדי (סקרעטאר פון דערזעלבער גמיינע).
דער פראצעס איז בעטראכט געווארען ביי דער
מאכטע טירען.
דער אויטיל וועט ארויסגעטראגען ווערען
ערשט היינט.

דער פראצעס פון זיינע מיטגעלפער איז איר
פערזענלעכע געווארען צו א געוועהנליכע געריכט,
און בעסטען וועטען פאר'ן ליגען קרימינאליזע-
שטאנען: סטאניסלאו לאוועווסקי, אטאני פישצק
(דער ווארט פון דער גמיינע פרום) און טעטעלאו

(2) מירוע, האט מיט עטליכע חדשים צוריק
דאס שטאנדיגער-פערזענלעכע דעם ווארשע פון
דער גמיינע פרום, לויטשעק אויף לעבענסגעגליכע
חפסיה, אלס בעשולדיגטען אין שפיאנאזש לטובת
א שכנות-דיגע מלוכה.

דער פראנג נאך ארבייט

ארבייטער מאכען זיך געגענווייטיג האלדען די ארבייטס-פערזענלעכע

מיסטערס אלס געוועהנליכע וועבער

נימען ווערען נאך ארבייטער און גאנציש גע-
ווארען.
מ'גייט נאך אפילו דערווייל נישט צו קיין
מעלדונגען ווענען אפגעהאנגען נאך ארבייטער.
אונטערהאנגען דערפון ווערט איצט אדורכגע-
פיהרט א רעגירונגס-אויסציי, וואס איז אנגעווארען
געווארען נאך אירער די סאבריק האט זיך א-
געשטעלט.

עס ווערט רעדוצירט א צווייטערע צאהל
מיסטערס און געהילפס-מיסטערס, ווערט אין דער
וועבעריי, וואו די געהילפס-מיסטערס ווערען אוועק-
געשטעלט ביי ווארשע-טאג אלס געוועהנליכע
וועבער.

(2) לויט ווי מיר האבען שוין געמאלדען,
ווערט צווישען די ארבייטער פון „שייבלער און
גראהמאן" אויף קענישע מלין געפיהרט אפ-
טאציע צו ווארשע די ארבייט.
די דאזיגע אפגעזאצטע האט אבער נישט קיין
פעולה, שוין מחמת דעם אליין, וואס פאר דער
סאבריק זאמען זיך טאג-אין-טאג-אויס מאכען רע-
דוצירטע שייבלער-ארבייטער, וועלכע ווענדען זיך
צו דער ליטוויש, אפגעשטענדיג זייער ארבייט פאר
2 וואכעס טעגליכען לויט...

אין שייכות מיט'ן רעדוצירען די געהילפס-
מיסטערס, און ארבייטער-ווערען זיי צו די וואר-
שע-טאג, גייט צו די אדמיניסטראציע פון דער
סאבריק א פערזענלעכע, אז די דערגרייכט גע-
הילפס-מיסטערס, וואס פערזענלעכע וואוינען אין
די פאמיליע-הייזער, וועלען צאמלען א געוויסען
סכום דירע-נעלד.

צוליב אזא דערגרייכטע פון געהילפס-מיס-
טערס איז מיט עטליכע חדשים צוריק געשעהן א
פראצעס פון דער געהילפס-מיסטערס, וואס
איז אפגעשטעלט ביי ווארשע-טאג אלס געוועהנליכע
וועבער.

ס'איז דערביי כדאי צו בעמערקען, אז אזוי
ווי ביי די שייבלער-ארבייטער זענען צוגענומען
געווארען די געהילפס-קערפער, ארבייטער זיי אי-
בער די מוחות.

לעצטענס האבען אויך בעקומען קינדערגע-
זאצ גייסטיגע ארבייטער, נישט אויסשליסנדיג
דירעקטארען, און צווישען זיי, דער דיר. קאקעלי.
עס זאל ווערען פראקטישט א רעדוקציע
פון 40 פראצענט אפגעשטעלטע און אייניגע די-
רעקטארען, ווי: דאקער, סטעלינג, און עטליכע
הייטער פון בעזונדערע אפטיילונגען.

צוליב אזא דערגרייכטע פון געהילפס-מיס-
טערס איז מיט עטליכע חדשים צוריק געשעהן א
פראצעס פון דער געהילפס-מיסטערס, וואס
איז אפגעשטעלט ביי ווארשע-טאג אלס געוועהנליכע
וועבער.

מיט'ן צוזאג, אז דעם 9. ד. ה. וועלען צונע-
רלאקאל = שטייער אויפ'ן יאהר 1933
אינהאטע-פערלייכטערונגען פון דער שטייער-אפטיילונג

אויך קענען נעמען רעטעס, און באלד אויפ'ן ארט
בעשטימען די טערימען פון די וויסערדיגע רע-
טעס, אזוי צורום ווי דער מאניסטראט פערלייכ-
טערען די ארבייט פון דער שטייער-אפטיילונג און
צולייך די שטייער-צאהלער.

אויך קענען נעמען רעטעס, און באלד אויפ'ן ארט
בעשטימען די טערימען פון די וויסערדיגע רע-
טעס, אזוי צורום ווי דער מאניסטראט פערלייכ-
טערען די ארבייט פון דער שטייער-אפטיילונג און
צולייך די שטייער-צאהלער.

(א) די שטייער-אפטיילונג ביים מאניסטראט,
אין צוגעטעטען צום צוריקשטעלן די „נאקאציע-
אויפ'ן לאקאל-שטייער פאר'ן יאהר 1933.
די „נאקאציע" וועלען פון איצט אן צונע-
שיקט ווערען דורך בעאמטע, וועלכע וועלען הא-
בען די איינצוגעקערטע דעם שטייער, זיי וועלען

(2) לויט ווי עס ווייט צורום די סטאטיס-
טיק פון די שטאטישע געריכטען, זענען אין משך
פונם סארגען יאהר איינגעפאלען אין די הינט
שטאטישע געריכטען 46,809 ביטעס ווענען צורום
געבען קלויזלעס.
די אלע ביטעס זענען אין משך פונם יאהר
193 ערפדיגעט געווארען.

צוליב אזא דערגרייכטע פון געהילפס-מיס-
טערס איז מיט עטליכע חדשים צוריק געשעהן א
פראצעס פון דער געהילפס-מיסטערס, וואס
איז אפגעשטעלט ביי ווארשע-טאג אלס געוועהנליכע
וועבער.

צוליב אזא דערגרייכטע פון געהילפס-מיס-
טערס איז מיט עטליכע חדשים צוריק געשעהן א
פראצעס פון דער געהילפס-מיסטערס, וואס
איז אפגעשטעלט ביי ווארשע-טאג אלס געוועהנליכע
וועבער.

אפטיילונג
היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

אפטיילונג
היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

אפטיילונג
היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

המלצות אורח סערטיפיקאטען
היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

המלצות אורח סערטיפיקאטען
היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

המלצות אורח סערטיפיקאטען
היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

היינטיגע נאכט-דיווערס
(2) היינט ביינאכט דיווערס: י. קאפאלינסקי
(טראנספארט), ס. טראנספארט (בזשעווישער
(56), מ. ראזענבלום (שטראסע-קאסע), מ. באריט
שטראסע (פערזענלעכע), י. קלופטא (קאנסטא-
(54), ל. טשינסקי (ראקאט-שטייער), (53).

דינסטאג
10
יב
סבת תרצ"ג

יאנואר
7.45 ווען-אויסגאנג
3.39 ווען-אונטערגאנג

אונטערשיצונגען פאר ארבייטסלאזע

(2) פרייטאג, דעם 14. ד. ה. וועט פארקומען
א יארג פון דער קרייז-פערזענלעכע פונם ארבייט
לעזע-פאנאר, אויף וועלכער עס וועט ארומגע-
ווערען די פראגע פון אויסצאמלען אונטערשיצונג-
גען פאר האלב-ארבייטסלאזע, ד. ה. פאר אונטער-
ארבייטער, וואס ארבייטען 2 אדער 3 טעג אין
דער וואך.
צוליב דעם, וואס א גרויסע צאהל לאדער
פארקומען בעשעפטיגט א סך ארבייטער צו צוויי און
דריי טעג אין דער וואך — איז די דאזיגע פראגע
בעזונדערס אקטועל.

געענדערט דער סדר פון די יצונגען

פון דער צוגאב פאבאר-קאמיטע
(2) דער סדר פון די יצונגען פון דער פא-
באר-קאמיטע איז געענדערט געווארען.
די קאמיטע פאר דער פ. ק. א. לאדז —
סטאט 1 וועט צעטיילען אין לאקאל אויף 5. קאש
טשעקי 21 דעם 16-טען ד. ה. פון 8 מריה.
פ. ק. א. לאדז-סטאט II — אין דעם זעלבען לאקאל
ד. ה. פון 8 מריה.

דעם ערשטען טאג דארפן זיך שפעלען די
פאבאר-ווערס פון 1911 און עלטערע, וועלכע הא-
בען נאך ביז איצט נישט ערלויבט ווערען מילי-
טער-פליכטען, וועלכע וואוינען אויפן שטח פון 2,
3, 5, 8, 10 און 11-טע פאליציי-קאמיטע-
יחידען.

דעם 2-טען טאג, די זעלבע פאבאר-ווערס
פון די 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14-טע פאל.
קאמיטע-יחידען, אויב זיי האבען דערהאלטען אויט-
ווארשע פון דער לאדער סטאטאסטיק.

געשטיגען די זאפאסען באנוועל אין לאדז

אויפ'ן סך פון ידעות פון באנוועל-שפינער
קארטעל האבען זיך אויפ'ן ערשטען יאנואר גע-
בען אויף לאדז צו פערקויפן 1,336,201 קילא-
גראם, אין פארגלייך מיט'ן פערזענלעכע צייט-
אפשינט ווענען די זאפאסען געשטיגען אויף 106,748
קילא. אין די וועבערייזע האבען די זאפאסען בע-
טראפן 380,860 קילא. ד. ה. וועהניגער מיט
5738 קילא.

צוזאמען האט זיך אין יאנואר געפונען אין
לאדז באנוועל 1,717,061 קילא. ד. ה. די זאפא-
סען זענען געשטיגען אויף 96,015 קילא.

פאליטישע פראצעסען

(2) געכטען זענען אין הינטען קרייז-גערעכט
פארגעקומען 2 פראצעסען פון בעשולדיגטע אין
פיהרען אן-אנטי-סלאוואקע שטעטיגקייט.
אין דעם ערשטען פראצעס איז די 23-
יאריגע מינע יענעס גרינבערג פערשטעט געווא-
רען אויף א יאהר טורמע.
אין דעם צווייטען פראצעס איז דער 18-
יאריגער משה קיאקאס פערשטעט געווארען אויף
10 חדשים טורמע.

קהלה בודזשעט פאר'ן יאהר 1933

צי איז דער בודזשעט "אנהערליכער" - רעאלירטע הכנסות און איבערגרופירטע הוצאות. אויף וואס האט מען געהארגט? פער-שידענע אנשיאונגען אויף דער מעטיגקייט

קהלה האט דאס אנהערליכע צו פרעלימיןירען דעם בודזשעט צוויי. אז די יודישע בעפעלקערונג זאל פון איהם געניסן, דאס, וואס קומט פון דער בעפעלקערונג, דארף איהר אפגעגעבן ווערן פון גלייכעס און אזוי, אדער אנדער פארם, קיין לויטע בודזשעטען טארען נישט זיין.

מיר וועלען נאך אנטוויקלען ווי צוויי דעם בודזשעט האט געדארפט פרעלימיןירט ווערן און פון וואס פאר א האט נאך געקענט שפעטן הכנסות, אבער איצט וועלען מיר זיך נאך צוריקקערן צו די דער שטאט פון דער ביליגקייט און אויסהאלט-טען און וואס איז דערמיט מערבונדען די רע-דוקציע פון די סומען וואס איז בעשטימט אויף הילף

און וואס וועט זיין, אז אין יאהר 1933 וועלען לעבענסמיטעל - פראדוקטען טייערער ווערען?

וועט מען לויט דער קאמיק פון דער קהלה-מעהרהייט מוזן רעדוצירן די צאהל קינדער אין יתומים-הייווער און בכלל די צאהל פון די אלע אומגליקליכע און ליידענדיקע, וואס מוזען געניסן פון דער סאציאלער הילף ביי דער יודישער קהלה, די פערזאנלעכע וועט דאס קענען טון, ווייל זי וועט זיך האבען מיט וואס צו פערטידיגען: דער בודזשעט צולויבט נישט אויסצוגעבן קיין גרע-סערע סומען, לויט אונזער מיינונג האט דער ענין געדארפט ערלעדיגט ווערן אויף א נאך אנדער אופן.

(וויסערדיגער ארטיקל קומט)

בודזשעט איז געווען סאדאסגעזעהן אויף 24 מיליאן ול. און ס'זענען ווירקליך איינגעפאלען עטליכע און דרייסיג מיליאן, דעמאלט האט דער ג.פ.ר.שער מאניסטראט געהאט א מעגליכקייט פריי, און בעשטימטען בודזשעט, צו דיספאנירן מיט שווערע מיליאנען.

ביי אונז געהט עס נישט וועגען אעלכע ריווע-סומעס, אבער ס'מאכט דעם איינדרוק, ווי איצט וואלט פארקומען דאס זעלבע, דער דאזיגער סיסטעם האט שוין אפילו א פאליטישען נאמען, די "אוי-גערופענע, לוישע בודזשעט" איבערגעט האבען, אגודה, פארשטעהער, בעת דער בודזשעט-דעבאטע, מודה-געווען, אז דער בודזשעט איז פארווערס, עהרליך און אויף א רעזירטען אופן צווייגעשטעלט געווארען, כדי נישט צו געבען די מעגליכקייט דער אפאזיציע צו געבען אונטערשטעטע דעבאטע צו האבען וואס צו קריטיקירן און ווהשניא, אויב (ביי אונז מיני-מאלען בודזשעט און דאס מעגליך) ס'זענען זיין אנצוהערן וועט די קהלה-מעהרהייט קענען מיט די דאזיגע סומען פריי דיספאנירן.

אנדערש דענקענדיק, ווי די, אגודה, קענען דערויף נישט מסכים זיין, די אנפיהרונג פון דער

חושד זיין, אז פארווערס וועט מען בהדרגה ליקווירירן רען די גאנצע הייף-קאפיטעל און בליבען נאך ביי דער רעליגיעזער ארבייט.

גראד איצט האט צוגעשפילט דער פארשלאג פון דאזער פליינאקציע וועגען אפהייסען די משרות אין די אינסטיטוציעס, וועלכע ווערען געשטיצט אויף וועלכען ס'איז אופן דורך דער קהלה.

דער פרעזענט וועט דערויף צוגעפערן, אויב ס'וועט זיין איבעריג געלד, וועט נישט זיין קיין מניעה, אין דער בודזשעט-היינטיקט, צו פערברע-סערען די צאהל יתומים, די צאהל משוגעים, אויסצאהלען סטעיפנדעס, געבען פאר עקסמיסטרע און צוויי ווייטער, דאס איז אבער נישט קיין תירוץ.

ס'איז נישט קיין נייער אויפטו צוגעפא-שטעלען פארווערס בודזשעטען קליינע, וועלכע מוזען רעזירטען ווערען און טראכטען וועגען דעם, אז אויב ס'וועט זיין אנצוהערן וועט מען ווערן וואס מ'האט צו טון.

דער פרעזענט, וועלכער איז אויך א לאנג-יעהריגער ראטמאן דארף דאך געדענקען ווי צוויי דער געוועזענער פרעזידענט פון דער שטאט לאנד האט צוגעפאלען וועגען בודזשעטען, ווען דער

אין רעזולטאט פון אונזערע בעסראכטונגען וועגען אויסמיהרען דעם קהלה-בודזשעט אויפ'ן יאהר 1932 קומען מיר צום אויספיהר, אז די סענדענץ פון דער קהלה-מעהרהייט געהט אין דער ריכטונג פון פערזענלעכע די אויסגעבען אדער רעליגיעזע בעדערווישען און מאכען פאר א נע-פון-אך אלעס איבערציע.

ווי אזוי איז צונויפגעשטעלט געווארען דער בודזשעט אויפ'ן יאהר 1933?

לויט אונזער מיינונג - אויף א גאנצן פריי-מיטווען אופן, מ'האט גענומען אין יעדער פא-זיציע די סומע, אויף וועלכער ס'איז אויסגעמיהרט געווארען דער בודזשעט פאר 1932 און זי אריין געשטעלט אלע פרעלימיןירטע סומע אויף 1933, אויף אזוי אופן האבען מיר געקומען א גאנצן פשוט'ן חשבון, לויט ווי די רעליגיעזע הוצאות זענען דאך און פערזענלעכע יאהר, נישט פער-קלענערט געווארען, ממילא בליבען זיי די זעל-בע אין היינטיגען יאהר, אזוי אבער ווי די סומעס אויף סאציאלע הילף זענען אין יאהר 1932 יא פערקלענערט געווארן זענען זיי ממילא פערקלענערט אויפ'ן היינטיגען יאהר לויט זייער פערקלענערטער פארם.

אלע ווייטען, אז מיר זענען שוין דערגאנגען כמעט צו דעם קליינאציע-פונקט פון רעזירטע און די לעבענסמיטעל-פרייער, אזוי אז מ'וועט שוין נישט קענען שפארען נישט אויף אויסהאלטען קינדער, נישט אויף אויסהאלטען משוגעים א.א.וו. אזוי ארום וועט אויסקומען, אז גלייך פערזאנלעכע פון גאנצען יאהר וועט די קהלה נישט קענען צוויינגעמען אויף איהר חשבון קיין איין קינד אין יתומים-הייווער, קיין קראנקען אין משוגעים-שפיטאל, נאך געזעהלעט קינדער אין זיגלונגס-היים ווייל דאס האלט מען נאך קינדער ביי 2 יאהר, און אזוי ווייטער.

קאמוניקאט פון י.ש.א.

וועגען דער האנדלונג פון לעהרער-פערזאנלעכען די פאראכאוו-שורען

די ה"ה קאמאן, לוי, ראזענטאל, לעווי, גרינ-בלאט, שער און ליכטענשטיין געניסן פונם פול-סטען צוטריו פון די עלטערען פון די דערמאנטע שולען און אויף פון די לאדער פראם. קלאסער-פערזאנלעכע וואס איז אויך אונטערגעשטראכען גע-ווארען אין איינשטימיגע דעקלארציעס פון די על-טערען-פערזאנלעכע און פון די פראפעסאנטען פערזאנלעכע אין לאנד.

גאנצען זי אין קאמאן געגען דער יודישער-עלעמנט-שול. (5) הגם דער פערזאנלעכע האט נישט געהאט קיין שום רעכט און קיין שום גרונט צו פראטעסטירן דעם שטייט (אויף דער לעהרער-האט פון די פאר-ראכטורשולען און געזען געגען דעם שטייט) און האט עס געטון אויסשליסלעך צוליב דעם צאמאנאגישע פאליטישע טעמים, האט דאך די הויפט-פערזאנלעכע פון דער יודישער שול-ארגאניזאציע אנגעקניפט אונטערגעזאגטען מיט'ן פערזאנלעכע, אין רעזולטאט פון וועלכע ס'איז געשלאסען געווארען אן אפמאך אין דעם ענין.

דער אפמאך אבער איז דורכ'ן פערזאנלעכען די לעהרער אין די פארושענע שולען געפראכען געווארען אויף אן אומאנערקענטען אופן, אונזערע ווייטערע אויסגלייך-פארשלאגען האבען אנגעטרא-פערן אויף אן אומאנערקענטען וועג צווישן אונדז מצד די אפזייערע פון דערמאנטען פערזאנלעכע האבען געהאט אין זייער נישט קיין זאמליכע, נאך פאליטישע צילען.

(6) נאך פארטייאישע שטאם האט געקאנט דערפירען דעם פערזאנלעכע צו דעם, אז ער זאל דער-קלערען אלע שטייט-ברעכער מענשען, וועלכע אי-בייטען אין אונזערע שולען לאנגע יאהרען מיט אפ-פערונג און אירעאליזם, געקומענדיג פאר יעדער ארבייט פונקטעס, וועלכע פערזאנלעכע נישט אפילו דעם נאמען הונגע-לויבען.

אין איינע צייטונגען האבען זיך געוויזען קאמאניקאציעס פון פראם, פערזאנלעכע פון די לעהרער אין די פארושענע שולען, אין וועלכע ס'וועט גע-מאלדען וועגען א מכלומרשטען שטריק אין די לאדער פארמאכטורשולען און מכלומרשטען שטריק-ברעכער פון די דאסגעלעכערטע די ה"ה קאמאן אברהם, ג. ראזענטאל, מ. שער, פ. ליכטענשטיין, ג. לוי און מ. גרינבלאט.

אין צוזאמענהאנג דעמיט מעלדעס די הויפט-פערזאנלעכע פון דער יודישער שול-ארגאניזאציע: (1) די פארמאכטורשולען אין לאנד, אזוי ווי אלע איבעריגע שולען פון דער יודישער שול-ארגאניזאציע האבען א געזעלשאפטליכען באקאנטער און יודישע אויסגעשלאסען דורך די יודישע ארבייטע-מאסען און ארבייטע-אינסטיטוציעס.

(2) אין ענינים פון לעהרער-פערזאנלעכע אין יעדער פראם, פערזאנלעכע פון לעהרער אין פרייזאציע ווייטע שולען דער איינציגער פערזאנלעכע וועלכע האט לויט געשלאסענעם אפמאך דאס רעכט צו דעצידירען אויפ'ן בארען פון אונזערע שולען, דער דאזיגער פערזאנלעכע געזען צום לעצטענדיגן טייל פון פראפעסא-סער-פערזאנלעכע און הויף זיין פערמיטלונג צו דער צענטראל-קאמאניקאציע פון די פראפעסא-עלע קלאסער-פערזאנלעכע אין פאליען.

(3) דער דערמאנטער פערזאנלעכע האט נישט דער-קלערט קיין שום שטייט אין די לאדער פארמאכטור-שולען, ס'קאן דעריבער נישט זיין קיין דריי זענען שטייט ברעכערען מצד די לעהרער אין די דאזיגע שולען.

(4) דער פראם, פערזאנלעכע פון די לעהרער אין די פארושענע שולען האט אונטערגענומען צו צאקע-געבען די פארמאכטורשולען אין לאנד נישט כדי צו שיערען די אינטערעסען פון די לעהרער וואס זענען רעזירטע געווארען (צוליב דער ליכטענשטיין פון 2 קלאסער און 2 בערייטענדיגען טייל פון לימודים שעה, וואס בעטיט פאקטיש די ליכטענשטיין פון גאך איין קלאס), און וועלכע האבען געקאנט אן שוועריקייטען געקומען צווישן אונדזער שול-לען פון דער יודישער שול-ארגאניזאציע, די דא-זיגע אקציע איז אונטערגענומען געווארען אויפ-שליסלעך צוליב פאליטישע טעמים, כדי אויסצו-שליסלעך.

די קהלה האט מיט איהר בודזשעט אויף 1933 אליין זיך אפגעשנימען די פלינלען.

לויט דעם פערזענלעכע אויף הילף פאר דער פערזאנלעכע יודישער בעפעלקערונג קען מען

די פלאג פון שטורעם אויף לאנד

דער עימר אויף 11 ליסטאפאר, זשעראמסקי, זאוארדזשא, רי-פאווה אל. 1 מאי און לעשנא

(2) ווי מ'אינפארמירט אונז פון צענטראלען הויז-צוויצער-פערזאנלעכע, האבען זיך אין די הויפט פון די אויבערערמאנטע גאסען געוויזען מחנות שטורעם, וועלכע עס איז זעהר שווער אויסצורא-פערן, ובלאס נאך דערפאר, ווייל די שטורעם, מיטן אנקומען פון די קעלען קריגע זיך צוויי-אין די וואוינונגען און צוגרויטען מכשירים, די חפער, שפיי-ארטיקלען א.א.וו.

די אפטייק-מיטלען העלפען קנאפ, און די שטורעם האלטען זיך אין איין ארוםפערן און מעהרען, וואס דאס איז א גרויסע סכנה, ווייל, פידוע, זענען שטורעם אויך פערשפרייטער פון אנשטעקענדיקע קראנקהייטען.

איינע סטרוועס זענען געפאלען אויף א שכל און איינגעהאנדעלט ספעציעל-דעסירטע חיד, וועלכע גיבען זיך שנעל אנצעה מיט די שטורעם און ווערען זיי מאכענדיק.

די דאזיגע הינד ארענען אויס די סטרוועס אויף פראקטאט, און דאס, שטורעם-פראבלעם ווערט טיילווייז געלייזט.

עס איז אבער בדיא, אז מיט דעם ענין זאל זיך פערזאנלעכע פערזאנלעכע אין זייער קוואליטעט, וואלט מען געמוזט קאנסטאנטירן, אז דער איינציגער פראקטאט איז און און ערן בעסער, שטארקער און שכלדיגער ווי דער ערשטער און היינטיגען סעאן, מאכט ווערען וויקען זי גאנצע ארמאנע, דעצעלונגען אדער דאממעס.

די "אפטיקע" די קליינע כלומרשט-האמאטישע סעצקע וויקעלט פונאנדער די גרויסע טראנעקע פון הינדע וועלכע געזען מלחמה האלטען אין פערשידענע לענדער איינער געגען אנדערען נישט אפגעבענדיג זיך באמת קיין חשבון וועגען דעם, און ווייט נישט צי דאס הייסט טאקע ביי גאר'ן, פאליטישען, נאך אויב יא, אז דער גאנצע נישט צוגעפאלען, דעריבען און פער-מאן זענען אין דער דאזיגער סעצקע מעהר ווי גוט און שפילען מיט זעהר פיל פערשטענדליכע, די צוויי-פערשטענדיקע פערשטענדיקע צו געבען די צור-שליסער אפצוהערענדישען וועגען זעהר וויכטיגע זא-

(7) מיר שטעמפלען דעריבער די קאמוניקאציעס פון פראם, פערזאנלעכע פון לעהרער אין די פארושענע שולען אלע בייזווייליגע און אויסגעצעכענע זיין אריינצופיהרען אין טעלע די עפעסליכע מיינונג, עקזעקוטיוו פון דער יודישער שול-ארגאניזאציע.

"יודישע אקטיווע" נאעהנטסטע פרעמיערע ביי דער יודישער מעאטער-סטודיע

שבת, דעם 14 יאנואר קומט פאר אין פיל-הארמאניע די יודישע פרעמיערע פון שלום עליכם'ס, יודישע אקטיווען (בל נדוסענדיק שטערן) אויסגעמיהרט צום ערשטען מאל אויף דער יודישער ביהנע אין פאליען דורך דער יודישער טעאטער-סטודיע.

מיט דער קינסטלערישער אנפיהרונג פונם ווערק פערזענלעכע זיך: אידעם - רעזשי, דוד ביינעלמאן - מוזיק, יעל פרידמאן - דעקא-ציעס און קאמפאזיציעס, זינג קרוש - פלאסטיק און טעק, אינסעניואציע - כ. עמעס.

פון "אראט" פארשטעלונגען צו פאפולערע פרייען

אין "אראט" ווערט איצט מיט גרויס דערפאלג געשפילט דער נייער רעוועלוציע-פראגראם א. ג. "אראט פאר א גראשען". היינט ווערט געשפילט 1 מאל צו ביליגע פרייען פון 50 גראשען ביז 2 ול.

30-יעהריגער יובל פון דירי-גענט ישראל רובין

דעם 18 יאנואר קומט פאר אין טילהארט-ניע די פרייערונג פון 30-יעהריגען יובל פון דירי-גענט ישראל רובין.

דער בעל הויבל פיהרס שוין אן מעהרערע יאהרען מיט'ן כאר אין דער אלטשטאטישער שוהל אין האט אונטער זיך א רייכע פערזאנלעכע פון ניינה-טעטיגקייט אויפ'ן געביט פון חזנות און פראש רעליגיעזע וועגאנען.

צו זיין יובל קומען ספעציעל דער קאנטאר גרשון סיראטא און קאנטאר מאיר פארדאניעק אין פראגראם בעטייליגען זיך אויך די חזנים ווינגאראס און סאפעל און די קארען פון דער סי-גאנצע, וויקער שוהל און צעלסטאטישע שוהל.

פון טעאטער "סקאלא" היינט 9 אונטער ווערט געשפילט צום 6 מאל די סענסאציעלע פינפטע אין 3 אקטען, באנדיט דזשענטלעמען.

היינט איז די פוילישע טעאטערס שטאטיש-טעאטער: שריי כינע! קאמעראל טעאטער: מעדאר.

פאפולארי - טעאטער: רעווי, ס'מאן זיין בעסער. טעאטער, יאר: היינט רעווי, מ'פייסט אויפ'ן קרויס. טעאטער, מ'מאז: רעווי, 7 מעטע קיה.

ווערען בערגאמן וועלכער בירענט א פרעכטיגע מאקסע און אינטערפאסאציע, בירנבאים און ליל ראט שטעהן אויך נישט אפ פון פערמאנען.

שיינע מרים און ביינבאים האלטען אין שפאר גאנץ אין דער סעצקע, "ווער, איז ער, צו דעם אלעם זינגט נאך סטרגאטש זעהר הארציג זיין סאלא גומער, די דערמאנטע מיר אין מ'ן ערשטער ליבע" און דער טאג-קווארטעס ברענגט צוויין אפשייטונג, עסטעטיק און קולטור אין זייער ביי-דע אויפטרעטען בעז'ן פראגראם.

א בעוועגערען ערפאלג האט ווי שטענדיג דזשי גאן אין אבערשטאטיקעס גוטע וואגאנאלאג.

ביי דעם דאזיגען באמת שעהנעם פראגראם אין "אראט" קומט אבער אויף די געזאקען, אז דאך פעהלט עפעס דעם, "אראט", עפעס אעלכעס וואס זאל דערגעגען דעם אקטיווישען שפילען, דער הארציגער מוזיק (דיר בייגעלמאן), די דריט-געמאכטע דעקא-ציעס (פון יונגען מאלער הענד-לעך), אין "אראט" פעהלט רעזשי און דאס גומער רעזשי, וועט דאס דערגעגען ווערען אין "אראט" דאס קינסטלערישע קליינקייט טעאטער, דאס דאך.

"אנ'אקס פאר א גראשען" איינציגער פראגראם אין "אראט"

ווען מ'וואלט געוואלט אדער געמענט פערזאנלעכע פערשידענע פראגראמען אין זייער קוואליטעט, וואלט מען געמוזט קאנסטאנטירן, אז דער איינציגער פראקטאט איז און און ערן בעסער, שטארקער און שכלדיגער ווי דער ערשטער און היינטיגען סעאן, מאכט ווערען וויקען זי גאנצע ארמאנע, דעצעלונגען אדער דאממעס.

די "אפטיקע" די קליינע כלומרשט-האמאטישע סעצקע וויקעלט פונאנדער די גרויסע טראנעקע פון הינדע וועלכע געזען מלחמה האלטען אין פערשידענע לענדער איינער געגען אנדערען נישט אפגעבענדיג זיך באמת קיין חשבון וועגען דעם, און ווייט נישט צי דאס הייסט טאקע ביי גאר'ן, פאליטישען, נאך אויב יא, אז דער גאנצע נישט צוגעפאלען, דעריבען און פער-מאן זענען אין דער דאזיגער סעצקע מעהר ווי גוט און שפילען מיט זעהר פיל פערשטענדליכע, די צוויי-פערשטענדיקע פערשטענדיקע צו געבען די צור-שליסער אפצוהערענדישען וועגען זעהר וויכטיגע זא-

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman